

1940

TIID
JA TIIR
ABITURIENTIDE
ERINUMBER
APRILL 1940
XII AASTAK.

NR.7

EK

Igasugust raud- ja teraskaupu
ja ehitusmaterjale soovitab suurel
ja väikesel arvul

I. RÄSTA & A. LAAN

Tartu, Holmi tän. 7. Telef. 23-32

Pliimaveo-kanne märgiga „Tammeleht“

Puulätkuse-saage märgiga „Kala“

Raatsi elektri- ja autalampe „Luma“

Kuulsad F&G-kuullaagrid

Ehitus- ja metallitöööstus

TEHNIK

Tartu, Võru tän. 1 || Teguri tän. 30
Telefon 23-04   Telefon 27-84

Vesivarustuse-, kanalisatsiooni-, keskkütte- ja
ventilatsiooni-seaded. Malmi ja värviliste met-
allide ümbervalamine ning ümbertöötamine

*Alatine suur ladu igasuguseist põllu-
töömasinade osadest:*

Deering, Herkules, Massey, Harris, W. Wood,
Eckerl, Plano, Beermann, Miltvaucke, Osborne,
Cormik, Delma, Champion jt.

Keskkütte- ja vooseadised, puurkaevude ehitus.
Suurem ladu küttekahsid, vanne, klosette,
köögikausse, köiksugu torusid ja nende ühen-
dusosi, ventille, kraane, pumpi jne.

Põllutöömasinade osade
keskladu

Akra

Tartus, Aleksandri 1, tel. 22-70

TARTU II GÜMNAASIUMI,
TARTU II PROGÜMNAASIIUMI JA TARTU II REALKOOLI HÄÄLEKANDJA

Nr. 7. 86199 \$4675 24. aprill 1940.

XII aastakäik.

Väljaandja: Tartu II Gümnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: K. Raud, abi A. Raielo. Tegevtoimetaja: L. Pullerits. Toimetuse liikmed: H.-L. Imelik, T. Kudeviita, L. Laursoo, V. Lepasson, A. Mägi, H. Parmson, V. Saral. Kunstiline nõuandja: J. Hirv. Talituse juhataja: V. Käpa. — „TTG” ilmub 8 korda aastas igal õppekuul, välja arvatud augusti- ja septembrikuu. Tellimishind aastatellijaille 25 s. number, kuu- tellijaile 30 senti number.

Progümnaasiumi V klassi, Realkooli III-a ja III-b klassi abiturientidele.

Koolielus toob saabuv kevad kaasa ühtaegu rõõmu- kui ka muremõtteid. On ju tõsi, et ükski ei tahaks lasta end kooliskäimise õigusest välja lülitada, kuid samuti on loomulik, et tervitatakse rõõmuga neid vaheaegu, mida toovad kaasa nii lühemad kui ka pikemad pühad, mil on võimalik intensiivsemalt elada oma elu, eemal ametlikust õppetööst, oma perekonna ja teiste lähemate omaste või tuttavate ringis. Kui harilikult juba sügisest alates meeles mõlguvad kauged jõulupühad, siis veel ahvatlevamalt kerkivad esile kujutlused lähenevast kevadest ja sellele järgnevast suvest, mis toob meile põhjamaalastele kaasa küll lühikese, kuid seda rohkem hinnatava aastaaja kõigi selle rõõmude ja kaunidustega. Teile, kallid abiturientid, on see kevad erinev võrreldes eelmistega, mis olete üle elanud oma kooli ühiskonnas. Ühelt poolt rõõmustute sellele mõteldes, et seekordne küllaltki raske õppetöö hakkab lõpule jõudma, et aset anda suvisele puhkusele, teiselt poolt on see teile aga erakordselt otsustav kevad, mis asetab teid raskete katsumiste — eksamite — ette, millest oleneb nii teie klassikursuse kui ka üldse kooli lõpetamine;

teiselt poolt ootab teid selle järel aga ees veel tihedam sõel gümnaasiumi sisseastumise eksamite näol, ja mõte sellele võtab vist rõõmsatujulisemagi tüdruku meele tõsiseks. Ja gümnaasiumi pääseda tahab näiliselt enamik teist. Õieti on see vahest esmakordselt teie elus, kus seisate nii suurel määral teie järgnevat elukäiku määrava momendi ees, sest valikuprintsiip on siin tugevam kui teie omaaegsel siirdumisel algkoolist keskkooli. Oma hilisemas elus kohtate muidugi veel rohkem oluliselt tähtsaid sündmusi, mis teie elukäiku halvenevas või paranevas suunas mõjustavad. Öeldakse, et iga inimene olevat ise oma õnne sepp. Aga kui vähegi teadlikumalt jälgida reaalse elu arengut meile tuttavategi inimeste ringkonnas, siis esineb küllaldaselt näiteid, mis selle väite ta sõnasõnalisel mõttes kummutavad. Nii palju on sündmusi, mis tulevad väljastpoolt, mis ei ole kuidagi seoses ühe inimese enese tahtega, millede ees inimene on täiesti abitu ja mis määravad ometi kogu ta elusaa-tuse. Kuid nii nagu igal inimesel nii on ka elul mitu palet. Ja te peate tunnustama, et on siiski küllalt võimalusi ka omal tahtel oma elu ja saatust suunata. Kõigepealt praeguse otsustava momendi tulemused olenevad, kõr-vale jättes üksikuid erilisi tegureid, suurel määral teie senisest suhtumisest ja huvist küsimuse vastu, millisesse olukorda tahate end asetada kevadeks. Teie õpetajate soov ja püüe on olnud, et teil kõigil hästi läheks. Aga kui tuleb ebaõnnestumisi, eks siis küll tuleks oma südames pöörduda põhjuse leidmiseks kõigepealt enese poole.

Õige paljusid teist meie loodame sügisel uuesti näha juba gümnaasiumi õpilastena. Kuid on küllalt ka neid, kellega me enam ei kohtu ja kes suunavad oma elu teistele radadele kui kooliõpingute jätkamisele. Neile toob jää-davalt lahkumine oma klassikaaslastest ja senisest tegevusringist kaasa suure muutuse nende elukäigus. Ja kuigi tegelik elu neid hiljem haarab oma hõlma, mis sunnib unustama senised lähedased sõbrad, muudab see tead-mine vähemalt lahkumismomendi nukraks. Teile, kelle edaspidist arengut me enam ei saa jälgida ega kooli kaudu mõjustada, teile tahaksin soovida vaid, et te ei muudaks oma elu liiga kitsapiiriliseks, asetades kogu oma tege-vuse keskuseks vaid iseene isiku; tahaksin soovida, et te püüaksite oma elutee rajada põhimõtetele ja tegudele, mis rahuldaksid teid endid ja millega te aitaksite ühtlasi kergendada ja kaunimaks muuta nende kaasinimeste elu meie ühisel kodumaal, kes on teiega seotud lähemate või ka kaudsemategi sidemetega.

T I P V kl. ja T I R IIIa ja IIIb kl. klassijuhatajate nimel
M. Sorgsepp.

T. II P. ja T. II R abiturientid, nagu nad on ja nagu nad näivad.

T II P V KL. ÜLDISELOOMUSTUS.

Meid on poolsada, meid, keda loetakse Tartu II Progümnaasiumi II lennukuks. Viie aasta jooksul on meie pere koosseis muutunud, oleme vastu võtnud uusi liikmeid ja ka üksikud endised on meist lahkunud. Need, kes on juurde tulnud, on märkamatult kokku sulanud klassi põhielemendiga.

Meie klass, V pro, koosneb igakülgsest arenenud ja mitmesuguste huvialadega tüdrukuist. Nii võime oma klassi perre lugeda üht kodu- ja välismaise kuulsusega kooliõde, koolidevahelist tunnistust leidnud tantsijatare, vaidlemises, kõnelemises ja kokakunstis arenenud tütarlapsi, loodetavaid tulevase kuulsusi klaverimängu, laulu, kunsti ja spordi alal, aga ka neid, kelle kohta oleks iseloomustav F. R. Faehlmanni lause: ükskord oli üks mees...

Erihuvidest on tingitud klassis „erakonnad“, kellede vastavalt käre- või vabameelsemad ideed ja tahtmised nii mõnigi kord kokku põrkavad. Aga lõpeks ja ikka õigeaks ajaks likvideeritakse lahkkelid ja saavutatakse see kõrge ja üllas omadus: üksmeel. Vabandamise või mingi vembu kavatsusel õpetajaile omab aga klass üksmeelt algusest peale suu-riimal määral.

Üksmeelselt harrastame ka propageeritavat koolidevahelist koostööd, mis seni on avaldunud klassiõhtute korraldamises ja teiste koolide pidulikest üritusist osavõtmises.

Klass evib haruldaselt „kõrgele tase- mele“ arenenud kohusetunnet ja kindlat isiklikku „mina“. Näiteks kui klassil on kohustuslik ilmuda kuhugi väljaspool õppeaega, siis saabub kohale kõige rohkem 2%. Ülejäänud 98%-l pole võimalik tulla „ettenähtamatuil põhjusil“.

Kooli mürarikkaima ja lobisemishimulisima klassi tiitlit oleme kaitsenud viis aastat järjestikku — tagajärjekalt. See asjaolu paneb nii mõnegi pedagoogi pead

K. Raud, TIIP V kl. juhataja.

vangutama ja murega mõtlema meie tulevikule.

Tulevikule — sellele mõtleme meiegi, aga hoopis optimistlikumalt. Juba see, et sellel õppeaastal iga veerandiga klasside paremustabelil oleme koha võrra ettepoole nihkunud, annab tõenduse meie vähemal hilisemaajalisest süvenemisest õppetöösse.

Meile kõigile väheste eranditega on praegu kõige ligemal seisev siht ja unistus: pääseda sisse gümnaasiumi kitsast väravast. Loodame, et see meile ei jää ainult unistuseks. Vähem kui kahe kuu pärast on saatus kokku seadnud meie järgnevate aastate tegevuskava. Meie usume, et ta selle lõppkokkuvõttes võib märkida järgmist: 1943. a. lõpetab Tartu II Gümnaasiumi IV lend, kes on ühtlasi ka Progümnaasiumi II lend.

T I I P V KL. ABITURIENDID.

ELLEN AALDE. Ellen omab oma iseloomule vastavaid sügavaid silmi. Iseloomult võrdlemisi kinnine ja, räägitakse, ka unistaja. Eriline anne on tal kirjan-dite kirjutamiseks. Vaba aja pühendab lugemisele, muusikale ja tantsule. Partne-reist paneb rõhku nende omapärale, kuid näiliselt eelistab siiski brünette. Tänu oma andekusele õpib vaid suurima häda korral.

HELENE ADAMTAU. Nell on mustlas-liku välimusega, nõtkes, sale ja tempera-mentne tütarlaps. Vaimustatud Hollywoo-dist, Ameerikast ja inglise keelest. Lem-mikuteks hobused ja koerad, viimastest eriti iiri setterid. Tantsib hästi nii par-keetil kui ka laval. Stepib. Jumaldab foksi ja ameerikalikku džassi. Nelli salasooviks ongi ühel päeval põgeneda Ameerikasse.

HELJO AINELO. Blond sinisilmaline lõbus ja rõõsatujuline tütarlaps. Omab haruldast luule- ja kirjanduslikku annet. Õppimises edukas, tänu oma andekusele. Parandamatu maiasmokk, nähes oma maa-pealset paradiisi kookides. Võtab aktiiv-selt osa klassi üritustest ja väljaspool kooli toimuvaist seiklusist. Tulevikukavatsus-eks on edasi õppida kuni arsti kutsetun-nistuse saamiseni.

ASTA ANDERSON. Suurepäraselt are-nenud naerunärvide ja häälepaelttega tü-tarlaps. Ta on äärmiselt elav, mis sage-dasti valmistab õpetajaile meelehärmi. Klassi üritustest võtab osa suurima innu-ga. Harrastusaladeks peod, uisutee ja suu-satamine. Tutvusringkond haruldaselt laialdane. Vastavate võimete ja annete tõ-tu on ta meie klassi korralvuriks.

ELLEN ANNOK. Ellen on olnud meie klassi eluaegne haridusjuht, täites ka praegu seda ülesannet. Olgugi et ta on väikseim indiviid meie klassis, on ta tun-tud oma teravmeelsuse poolest, samuti abistajana klassitööde ajal. Kooli ei su-vatse varem ilmuda kui tundide algus-kella momendil. Üldse avameelne ja lõ-bus tütarlaps, pooldades maailmavaade-test optimismi. Liiaga lahutamatud sõbra-rid. Klassi üritustest võtab elavalt osa.

IRINA BOGOVSKI. Ira kuulub klassi pikemate hulka. Kaaslasena tore ja hea-südameline. Liia truu „kavalerina“ har-

rastab tantsu vahetundidel võimla kori-doris. Klassiga tihedas kontaktis, võttes kõigist üritustest osa. Evi lahutamatu sõbratar.

ISOLDE ja SILVIA HORN. Brünetid ek-sootilise välimusega kaksikõed, kelle vahet on suutelised tegema vaid üksikud. On musikaalsed ja armastavad tantsida. Erilist silmapaistvust omab viimases Silva, kes vahetundidel on truu kavaler, tantsitades tütarlapsi. Lahutamatuks sõ-bratariks on neile Tamara, mida võib iga-üks märgata, vaadeldes nende sarnane-vaid seenguid. Klassile tuntud abivalmitse ja heasüdameliste kaaslastena.

LINDA INK. Blond loomulikkude lok-kidega ja lahke naeratusena tütarlaps, kelle harrastusalaks on vaidlemine õpe-tajatega. On vist küll ainuke õpilane klas-sis, kes õpib kodus usuõpetust. Samuti hiilgab käsitöötunnis. Üldse suhtub õppe-töösse tõsiselt. Üks neistsinaseist vähe-seist, kelle sihiks pole gümnaasium. On Pipile parim sõbratar ja tantsupartner.

EDITH JUHANI. Etka on lõbus tütar-laps tumedate silmadega ja tõmmu ju-mega. Õppetöösse suhtub tõsiselt. Varem puudus huvi tantsu vastu, kuid viimasel ajal on see seisukoht kõikuma lõõnud. Armastab telefoneerimisega ühenduses olevaid seiklusi. Huvitatud klaverimän-gust, mille tõttu unistuseks muusikakool.

TAMARA KARU. Plaatinablond tütar-laps. Klassi põline perenaine, kuna omab selleks erilist annet, seepärast teeõhtuil asendamatu jõud. Armastab muusikat, loodust ja üksildust. Viimasel ajal on par-keetile rohkem tähelepanu pööranud. Väl-japaistvat annet omab ka joonistamises ja on eriline soengute meister. Tempera-mentne kahjaks ainult koolis, kuna väl-jaspool kooli on tõsine. Tulevikuunistu-seks lastearmastuse pärast õnnelik pere-konnaelu.

LEIDA KIPIK. Leida on klassis vaikne tütarlaps. Võtab ühisüritustest aktiivselt osa, kuigi mõned seda ei usu, sest see toimub tagasihoidlikkuse tähe all. Õppi-misesse suhtub väga tõsiselt. Sõbrata-ride seltskonnas lõbus. Hüüdnimeks Kipi.

TEA KIVISÄKK. Tii evib kindlaid vaa-teid ja maitset, seetõttu teab, mida tahab, ja viib oma tahte ka läbi. Eriharrastuseks tants ja sport. Kinos käib vaatamas ainult

haid filme. Ainus internaadi elanik klassis. Tulevikus kavatseb saada metsaülemaks (järelkult loodusearmastaja) või kehakasvatuse-instituudi õpilaseks.

FRIDA KLEIS. Frii on tütarlaps, kes, kui tahab, saavutab suurepäraseid tulemusi õppimises. Klassi üritusis aktiivne. Omab suurt andekust keeltes, õpib väljaspool kooli prantsuse keelt. Teeb tagajärjekaid katseid, et teatrikülastamisega varju jätta kino. Tunneb huvi joonistamise ja spordi vastu. Eevaga vanad „kaasvõitlejad“.

META KRIMM. Sale brünnett pisut tujukas tütarlaps. Omab klassi partneri tiitlit, kuna peab sageli, eriti enne pidusid, tütarlapsi „tantsitama“, mis tal oma suurepärase tantsuoskuse tõttu ka hästi õnnestub. Pidades käimise rekordi pärast võistlevad Etiga. Ilusate jalgade tõttu armastab kanda lühikesi kleite ja madalaid kanda. Igati andekas tütarlaps.

EVA KURVE. Eeva on omapärase meeldiva välimusega tütarlaps. Peaaegu ainuke õpilane, kelle kodutööd on originaalis. Töö hea kvaliteedi tõttu on sel palju koopiaid. Üldiselt väga andekas, eriti joonistamises. Kuna tal on ilus käekiri, siis on ta alatine klassi kirjatöömehetaja. Harrastab viimasel ajal ka tantsu.

VALLI KÕÖRA. Ilus ja nõtkes haaslavastar. Peaaegu ainuke meie hulgast, kes harrastab ratsasporti. Tantsib hästi, eriti meeldivad valsid. Küllastab sageli kino ja armastab jalutada vabas looduses. Juba pikemat aega jagab oma rõõme ja muresid kindla partneriga. Unistustemaaks Inglismaa.

OIE KÄISS. Kena habras roheliste silmadega tütarlaps. Vaimustatud ameerikalikust inglise keelest ja heast dzässist. Unistab ja tantsib. Eelistab brünette ja rohelist värvi. Ideaaliks Richard Greene. Evib üsna omapärase maitset. Sõbratarina heasüdameline ja kaastundlik.

LEILI KÜBARSEPP. Klassis tuntud vaiksena, kuid väljaspool väga lõbus. Evib ainsana klassis lohukesi põsis, mida armastab sageli näidata. Silmapaistev käsitöö alal. Huvialadest tuleb märkida lugemist ja muusikat. Viimasest meeldivad klassikud, eriti Liszt. Kaaslasena abivalmis, armas ja südamlük.

LIIA LAARENS. Liiat võib õigusega pidada üheks paremaks tantsijaks klassis

nii laval kui ka parketil. Selleks omab ta ka sobivat keha ja jalgu. Iseloomult on ta täielik optimist, lõbus ja vastutulelik. Tänu heale maitsele, riietub ta sellele vastavalt. Klassi üritusist on ta aktiivne osavõtja. Vahetunde armastab veeta tantsides Iraga.

EVI MAASERV. On armsamaid tütarlapsi klassis. Omab tumedaid loomulikult lokkis juukseid. Klassitööde ajal teiste suhtes liiga ennastohverdav. Musikaalsuse tõttu külastab sageli kontserte. Tantsudest meeldib eriti valss. Igavaste peletab tundide ajal võileibade söömisega. Lohutuse vajadusel otsib ja leiab seda Iralt.

ESTER MAASIK. Eti on siiras, kaas-tundlik ja heasüdameline, mida võime näha juba ta suurtest rohekashallidest silmadest. Võistleb Metaga pidades käimise rekordi pärast. Tantsib hästi nii pidades kui ka laval. Eriti meeldivad talle foksid. Üldiselt väga lõbus ja tore tütarlaps. Ainsana klassis mängib akordeoni.

URSULA MERITS. Meeldiva õpilasliku soenguga intelligentne tütarlaps. Omab head lauluoskust, muusikalist ja tantsulist annet. Klassivanema abina vajaduse korral klassi eest väljas. Tarvitab andekust õieti hea õppimise kujul. Püüab rääkida õiget eesti keelt. Küllastab väga sagedasti kino.

VALLI MILK. Valli on loomulike lokkidega sporditüdruk. Seltsilisena tore ja õiglane. Iseloomult kindel, kuid kaunis kinnine; sõbratarid ta seiklustest palju ei tea. Raudse tervise tõttu on koolist puudunud viie aasta jooksul ainult koim päeva.

ILME MILLISTFER. Klassi pikemaid tüdrukuid, hea lobisemisandega. Lahutamatu sõbratar Maimu Veermäega. Õpetööst suurt lugu ei pea. Loeb kirglikult ja veedab vaba aega kino ja teatri külastamisega. Vahetundidel suurepärase tantsupartner. Aegajalt harrastab meessoost isikutele „puru silmaajamist“.

RUTT NORMAN. Iseteadev tütarlaps, mispärast satub õpetajatega sageli vastuollu. Viimasel ajal on ka teda nakatanud pidude külastamise kirg. On Ainole truusk sõbratariks. Musikaalsuse tõttu mängib palju klaverit. Kuulub spordiringi juhatusse.

AINO PAJU. Heasüdameline muusikaline klassikaaslane. Tulevane rahvalgustaja. Kevadel, kui kõik on alles talviselt kahvatud, omab Aino juba suviselt pruuni näojuumet. Tunni ajal annab endast märku vestlemisega. Talle meeldib oma õppevahendeid salapärase nimetähedega kaunistada. Kuulub klassi võrkpalli-naiskonda, kus on paremaid mängijaid.

ASTA PEDIUS. Meeldiva välimusega röömsatujuline klassivanem, kes klassi palumisel õpetajale alati valmis vabandama. Õpib edukalt, nagu see on klassivanemale kohane. Ainsana klassist käib muusikakoolis, kus erialaks on klaver. Viimasel ajal pidudele selja pööranud. Vaba aja, kui tal seda üldse on, veedab alveoolide värske õhuga täitmisega.

LINDA PEEP. Põhjustab oma vaimukusega tihti tundide ajal kitsamais ringes tugevaid naerupurskeid. Armastab eriti „rebaseid“ ja kohvikuid „Zuckerbäckereidest“ „Wernerini“. Sõbratarina lõbus ja nakataval naeruga. Tulevikus soovib end näha hambaarstide ridades.

LAINA PIHLAPUU. Pipi on tumepruunide juustega harva naerev tütarlaps. Räägib vähe, kuid targalt. Ta harrastused pole klassile lähemalt tuttavad, kuid sõbratar Linda räägib, et ta armastavat matkamist ja jalgrattasõitu. Üldiselt tore ja suurepärase seltsiline. Gümnaasiumi ei kavatse minna, sest perenaise-amet on südamele lähedasem.

IREENE PRUULI. Ira hüüdnimeks on Peeter. Selle nimega aga ei sobi tema tütarlapselikud lokid. Huvitatud ülimal määral Soomest ja tänapäeva poliitikast. Miki ja Valli seltsis väga lõbus, aga muidu klassis tagasihoidlik.

ASTRID RAID. Endassesüvenenud vaikne tütarlaps. Tema elamustest ja mõtetest on valgustatud ainult ta lähemad sõbratarid. Õpib alati korralikult. Tulevikukavatsusi ei avalda isegi lähemaile sõbratarele.

ASTRID RATNIK. Asti on brunett säravate silmadega saledaim tütarlaps meie klassis. Tantsus perfektne, eelistades partneritena pikki blonde. Suurimaks nõrkuseks on eespool nimetatud välimusega trummilööjad. Pidudel käimises omab klassis kolmandat kohta. Temperamentne ja meeldiva lauluhäälega. Vaba aja veedab raamatuid lugedes, kuna tal aga seda kunagi pole, siis võtab õppimisajast selleks lisa.

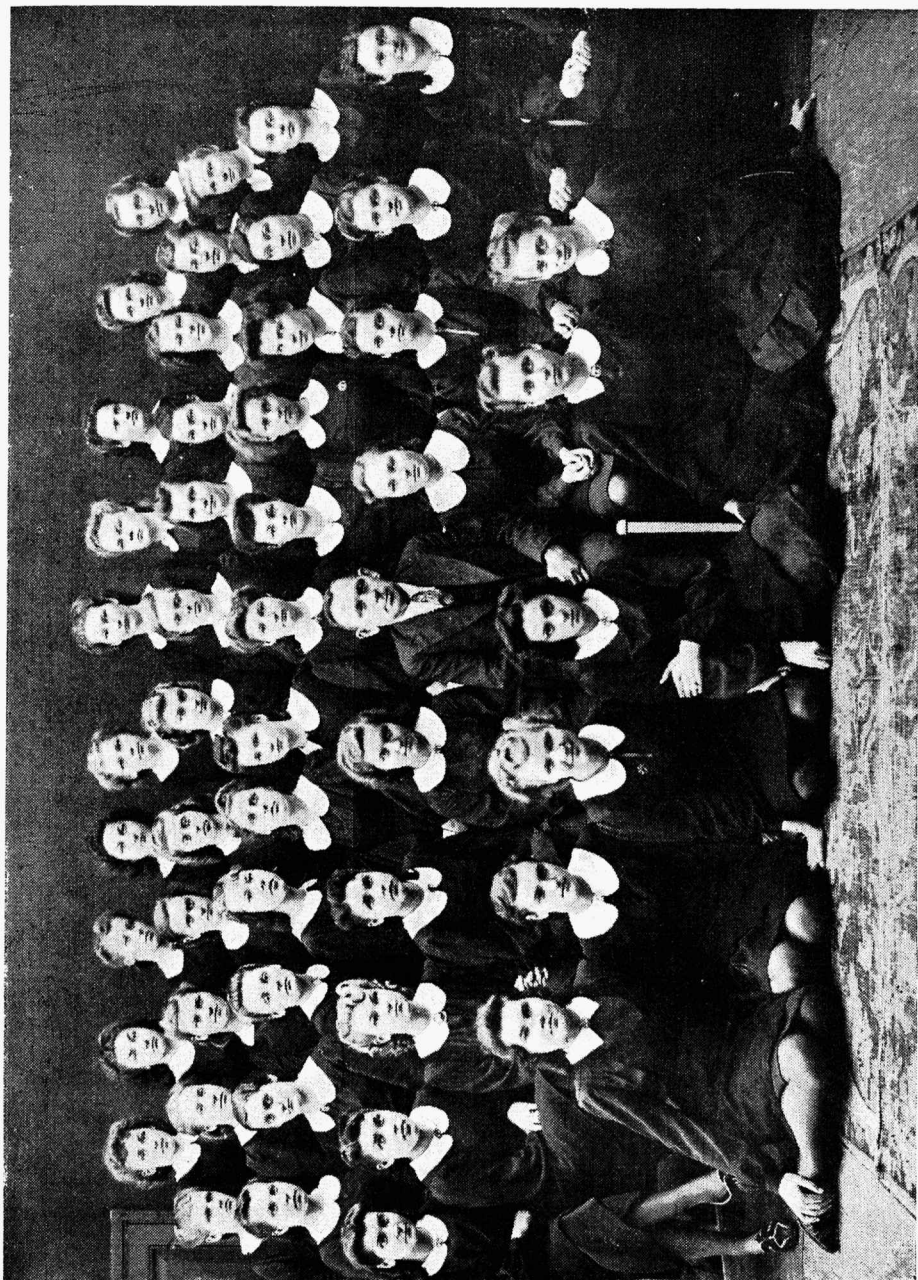
INGE RAUDSEPP. Iiti on kastanpruunide juustega intelligentne tütarlaps. Et ta on andekas, tarvitavad paljud kaasvõitlejad õppetöös tema abi. Kui klassis valitseb suur „kavaleride“ puudus, asendab Iiti viimaseid tantsupörandal meelsasti. Lemmiktantsuks tango. Võlutud hispaanialikust muusikast ja pikkadest blondidest meeskaaslastest. Sõbratarina lõbus ja vastutulelik.

MAIMU RAUDSEPP. Omapärase välimusega tütarlaps, kelle põhimõtteks on: aeg pole raha! Seda võib märgata terves tema olekus. Teeb meelsasti näputööd, millest isegi pedagoogid on vaimustatud. Tundide ajal harrastab söömist ja vahetundidel juturaamatute lugemist. Pidudel teadmatuil põhjustel ei käi.

HELJO RÄISA. Tumepruunide koidulalikkude lokkidega. Heasüdameline ja teiste saatusele äärmuseni kaasatundev. Armastab pidusid, kuid partnerite suhtes näitab suurt kõikuvust. Omab head annet muusika alal. Heljo on kandvamaid jõude klaveripalade esitamisega klassi esinemiste puhul. Lemmikpaladeks šlaagerid.

Pildil: I rida (vasakult paremale): Linda Peep, Edith Juhani, Heljo Ainelo, Astrid Ratnik, Ellen Annok, Liia Laarens; II rida: Astra Zion, Silvia Horn, Tamara Karu, Isolde Horn, Asta Pedius, klassijuhataja Kustas Raud, Ursula Merits, Evi Maaserv, Irina Bogovski, Irene Pruuli; III rida: Virve Vutt, Leili Kübarsepp, Ellen Aalde, Ilme Millistfer, Ester Maasik, Meta Krimm, Valeria Milk, Inge Raudsepp, Elmerice Teetsmaa, Irene Vigel, Meeta Tanilo, Valli Kõõra; IV rida: Astrid Raid, Leida Kipik, Helgi Seksel, Aino Räätsak. Maimu Raudsepp, Maimo Veermäe, Heli Valdes, Ellen Tarvel, Rutt Norman, Friida Kleis, Eeva Kurve, Imbi Simre; V rida: Oie Käiss, Helene Adamtau. Laine Zirk, Heljo Räisa, Maimu Vellema, Laine Pihlapuu, Linda Ink, Tea Kivisäkk, Asta Anderson, Aino Paju, puudub Heljo Sepp.

Tartu II Progümnaasiumi V klassi abiturientid ühes klassijuhatajaga.

AINO RÄITSAK. Aino on tuntud vaikse ja tagasihoidliku õpilasena. Vaatamata sellele, et elab väljaspool Tartut, võtab kõigist kooli üritusist aktiivselt osa, kuid nii vaikselt, et seda peab tajuma kuuenda meelega. Opetõõsse suhtub tõsiselt, aga oma teadmisi hoiab ainult endale.

HELGI SEKSEL. Helgi on sümpaatse välimusega tütarlaps. Harrastusaladest on teatud ainult rongiga sõit. Kuna ta elab väljaspool Tartut, siis tema eraelu on absoluutselt tundmatu. Nagu sõbratarid väidavad, olevat ta heasüdameline ja uudishimulik.

HELJO SEPP. On vaid tarvis mainida seda nime ja igaüks teab, et tegemist on üldeuroopalise kuulsusega klaverivirtuosoisiga. Ta on üldiselt väga mitmekülgsete annetega tütarlaps. Detailsemaid harrastusaladest on mainimisväärsim koogisöömine. Koolis näitab end harva, klassitööd aga teeb kindlasti kaasa. Muusikalistel huvide tõttu külastab sageli kontserte ja teatrit.

IMBI SIMRE. Klassi noorim kodanik. Huvitavaks teevad teda ta blondid juuksed, mille moodsad soengud vahelduvad patsidega. Vastab alati ülitäielikult, päästes sellega sageli klassi au. Ta suurimaks vooruseks on kohusetruudus. Harrastusalaks plastika ja klaver. Viimasel alal on saavutanud küllaltki silmapaistvaid tulemusi. Üldiselt lõbus ja elav kaaslane.

ASTRA ZION. Atsi on lõbus ja seltskondlik. Pidudest külastab ainult teatavaid ja neidki kindla partneriga. Tuntud juba mitmeaastase võimlaküllastajana. Lemmikvärviks on sinine tumedamas varjundis. Armastab mängida klaverit, kus tõsise muusika kõrval mängib rohkesti šlaagereid. Ka bajaani- ja kandlemänguks omab annet.

LAINÉ ZIRK. Lainel on sinised naeratavad silmad. Saqeli ütleb ta midagi vaikukat, jäädes ise seejuures tõsiseks. Peab eriti luugu Univeri kookidest. Otsustab kiiresti ja viib oma tahtmise alati läbi. Vaimustatud muusikast. Väljaspool kooli lõbus, kuid tundide ajal tagasihoidlik.

META TANILO. Miki on brünnett armastusväärne tütarlaps. Koolis vaikne, kuid sõbrataride hulgas tõstab rohkem häält. Harrastusteks ujumine, kalastamine ja pardijaht, kuid kõik kindla partneriga.

Unistuseks rahulik perekonnaelu metsa-sügavuses.

ELLEN TARVEL. Elleni naerunärvid on ülimal määral arenenud. On seltskondlik ja haruldaset abivalmis tütarlaps. Võtab innukalt klassi elust osa, tehes klassi ühisüritused endale väga südamelähedaseks. Huvitatud ka spordist: suusatab ja külastab võimlas toimuvaid võistlusi Asta seltsis. Üldiselt tore ja kohusetruu kaaslane.

ELMERICE TEETSMAA. Blond sinisilmaline lõbus tütarlaps. Omab kaunis head lobisemisannet, mis paistab eriti silma maateadusetunnis. Õppimisele eelistab suusatamist, uisutamist, sõudesporti ja koolipidusid. Partnereid vahetab sageli, kuna see pakkuvat lõbu.

HELI VALDES. Intelligentsemaid klassikaaslaste hulgas. Lähemate sõbrataride arvates egoist paremas mõttes. On elupõliseks ja koguni liiga energiliseks klassilaekuriks. Evib klassis ainsana õpilasliliku soengut. Õppimisesse suhtub tõsiselt, eriti andekas matemaatikas. Sportidest eelistab suusatamist.

MAIMO VEERMÄE. Tumeblond tütarlaps. Klassiüritustest võtab osa tagasihoidlikult. Väljaspool kooli tuntud aga toredate elava tüdrukuna. Kui mõni pedagoog juhtub küsima, siis sosistab kuuldavalt: „Issand Jumal!“ Vabal ajal armastab lugeda sõjaromaane.

MAIMU VELLEMA. Pikk blond tütarlaps, kes leiab, et õppimine pole elus ainsat tegevus, millele maksab pühenduda. Õpetajale oma elava iseloomu tõttu korralekutsumisobjektiks. Klassis äärmiselt humorikas ja sõbrataridele suurepäraseks kaaslaseks. Maimu nõrkuseks, nagu räägitakse, olevat sinine värv ja kindlad tantsupartnerid.

IRENE VIGEL. Brünnett elav ja rohke huumorimeelega tütarlaps. Ira harrastab tundides vastu rääkida ja vahele hüüda. Suur sõbratar pinginaaber Elmega. Väljaspool kooli omab palju sõpru ja hüüdnime Zimmy. Käib meelsasti pidudel ja tantsib moodsaid tantse (muidugi mitte valssi). Partnerite valikul tegutseb väga sihikindlalt.

VIRVE VUTT. Pisike lõbus tüdruk. Brünnett. Evib klassis ilusaimat sopranit. Lahutamatuks kaaslasel Atsile ja Leilile.

Virri kuulab meelsasti teiste südamesaladusi, enesest aga eelistab vaikida. Igati tore seltsiline. Lemmikharrastuseks on kirjavahetus välismaaga, kino ja juturamatud.

REAALKOOLI IIIa KLASSI ÜLDISELOOMUSTUS.

Tartu II Reaalkooli IIIa klass on ühtlasemaid ja tasakaalukamaid klasse meie suures kooliperes. Tõepoolest on igauks meie hulgast nii iseloomu kui käitumise poolest väga sarnane oma klassikaaslastega. Klass on alati ühel meelel ja mõttel. Omavahelisi lahkelsid ja intriige meie klass ei tunne. Varemalt oli meie klass pedagoogide lemmikuks, sest käitusime korrektselt ja õppisime hoolega, kuid viimasel ajal on kogu klassiperesse sugenud „särtu ja tuld“. Isegi kõige vaiksemaid tütarlapsi on vallanud jutuajamismaania, pidu- ja tantsutuju. Samuti on moeuudised rullsoengute ja moodsate kleitide näol meie lihtsust ja õpilaskust armastavasse klassi teed suutnud rajada. Kuid selle kõrval õpitakse siiski päris rahuldavate tulemustega ja kooli isetegevusest võtavad meie õpilased agarasti osa. Nii on tüdrukuid, kes kuuluvad kodutütarde rühma ja peaaegu $\frac{1}{3}$ klassiperest on orkestri liikmed. Eriti mainimisväärt on klassi iseseisev laulukoor, mis on esinenud aktustel ja klassihommikutel. Klassi ühisürituste puhul avaldub küll mõnikord passiivsust, sest meie hulgas pole paraku kuigi palju kergesti süttivaid tuulepäid, kuid mida meie klass kord ette võtab, selle viib ta edukalt lõpule. Üldiselt kokku võttes koosneb meie klass tüdrukutest, kes suudavad „seltskonnale“ kõrval ka õppida. Klassipere huvid on koondatud rohkem tulevikule kui olevikule.

T I I R IIIa KL. ABITURIENDID.

HILJA on sinisilmaline lühikasvuline tütarlaps, kes koolis vaikne, kuid oma kodukohas maal küllaltki tegev, võttes ka pidudest ja nende korraldamisest osa. Hilja õpib hoolega ja isegi nii, et on õppeaineis teistest vahel tunni võrra ees. Tulevikukavatsus — gümnaasium. (BOKKA.)

M. Sorgsepp, TIIR IIIa klassi juhataja.

LEHTE on hoolas tütarlaps, kel eranditult iga tund on alati ette valmistatud. On lahutamatu oma sõbratarist Helmist, kellega võib lõpmatuseni vestelda. Pidudel ei käi. Üldiselt heaks seltsiliseks kõigile. Tulevikukavatsus üks jälle — gümnaasium. (HIIR.)

LEIDA on tütarlaps, kelle elumotoks on: aita ligimest! Tõepoolest ei jäta ta iialgi kedagi hätta. Klassis on Leida tagasihoidlik ja korralik ega tõmba tähelepanu endale. Ainult ta naer nakatab ka teisi. Muuseas on Leida tubli jalgrattur. Tahab jätkata õpinguid gümnaasiumis. (JÜRIADO.)

LEHTI on sinisilmaline tütarlaps Lõuna-Eestist. On silmapaistev oma järjekindla õppimisega. Eelistab brünette, kuigi armub ka blondidesse. Harrastab jalgrattasõitu ja kevadel paadisõitu. Käib väga tihti jalutamas. Viimasel ajal on huvitatud salongtantsudest ja külastab sageli pidusid. Lehti paremateks sõbratarideks on Margit ja Hedi, kelledega koos moodus-

tab nn. „kuldse trio“. Tulevikus kavatseb ratsutamist õppida ja gümnaasiumi pääseda. (KAARUPUN.)

AINO on väike blond ja nägus tüdruk, kes tuli meile läinud aastal Otepäält. Õppimisest suurt ei hooli, kuid läbi saab. Aino seltsis pole kunagi igav ja alati leiab ta midagi, mille üle elavalt vestelda. Eriti palju tegemist on tal eesti keele tunnis. Viimasel ajal liigub Aino palju seltskonnas. Käib jalutuskäikudel, mida ise nimetab „vallutusretkedeks“. (KOHK.)

INGE on hingeliste silmadega ja meeldiva välumusega vallatu tütarlaps. Armastab kinos käia ja unistab reisidest. Oma ilusa käekirja tõttu on klassi kirjatoimetajaks. Eelistab brunette. Suved veedab Peipsi ääres või N.-Jõesuus. Õppimisest suurt ei hooli. Eriti andekas on keeltes. Lähimaks unistuseks — gümnaasium. (INGEBORG KOPPEL.)

MAIMO. Koolis äärmiselt vaikne, kuigi kannatab jutuaajamismaania all. Tütarlaps, kelle kohta võib öelda: vaga vesi, sügav põhi. Tegeleb ainult oma kahe sõbratari Salme ja Oiega, mistõttu jääb enamusele võõraks. On pööraselt huvitatud salongtantsudest. (KULL.)

ILME on kõige väiksem tütarlaps meie klassis, seega „pesamuna“. Mõned hüüavad teda „Pisi-piiluks“. Ilme on ilus ja armas tütarlaps, kes paneb suurt rõhku oma soengule ja rõivastusele. Armsaimaks kohaks on talle kodu. On paremaid klaverimängijaid meie klassis. Tema kätesse on juba teist aastat usaldatud klassilaekuri kohustused. Võtab elavalt osa klassi tegevusest. On huvitatud salongtantsudest ja uisutamiseist. Lemmikvärviks helesinine. Kavatseb siirduda gümnaasiumi. (KUTSAR.)

GRETE on ainuke pikkade patsidega tütarlaps meie klassis. Võtab õppimist väga tõsiselt. On ülivaikne ja -korralik. Parimaks sõbratariks on pinginaaber Malle. Vabal ajal Grete loeb või suusatab. Kavatseb astuda kutsekooli. (KUUSIK.)

LINDA on kergesti haavuv säravate silmadega blond tütarlaps, kes külastab pidusid kindla partneriga. Linda nõrkuseks on blondid juuksed. Varem pani suurt rõhku õppimisele, kuid nüüd on vallutanud teda teised huvid. Sulatab pedagoogide südameid pisaratega. On „TTG“ toimetuse liige. Omab kirjanduslikke kaldu-

vusi, olles paaril korral tunnustatud kooli novellivõistlusel. Tahab pääseda gümnaasiumi. (LAURSOO.)

SISKO on läbi ja läbi tore tüdruk. Võlub kõiki oma punaste põskede ja naeratusega. Pärit linna lähedalt maalt. On andekas, kuid õppimisest suurt lugu ei pea. Hea sõber ja seltsimees. On paljude õpetajate „valulapseks“. Sisko ei tunnista end kunagi süüdi, kuigi ta seda sageli on. Hoolitseb klassi naljanärvi eest. Tahab minna edasi gümnaasiumi. (LIAS.)

LEHTE on heasüdameline ja abivalmis maatütarlaps, keda huvitab õppimine. Oma rahuliku iseloomu tõttu jääb paljudele võõraks. Seltskonnas ei liigu. Lehte unistused on kõrgemal enesest. Suved veedab maal kodutalus, kus on kaunis hinnatud tantsupartner. Temagi soovib siirduda gümnaasiumi. (MANDEL.)

SALME on väga tasase iseloomuga, ka maalaps, pärit Kambjast. Püüab õppida hoolega, kuigi viimasel ajal liigub seltskonnas. Eelistab brunette maailudusi linna haritlaskonnale. Näiliselt pahandub kiiresti, kuid tegelikult ei oska Salme vist üldse vihastada. On lahutamatu oma pinginaabreist Maimost ja Oiest. Rühhib gümnaasiumi kitsaste uste poole. (MUTTIK.)

HEDI on satäänide loomulikkude lokkidega rõõmus ja tujuküllane tütarlaps, pärit jällegi Kambjast. Tundides armastab tähelepanemise asemel vestelda. Eriti maateadusetunnis on Hedil võimatu vaikida. Harrastab ratsutamist, ujumist, jalgrattasõitu, kevadeti paadisõitu ja jalutamist. Viimasel ajal külastab kindla partneriga igat võimalikku pidu ja on kiindunud „Videviku Akadeemiasse“. Lemmikkuks filminäitlejaist on Cary Cooper. Tulevikus kavatseb edasi õppida. (HELENE MÖRD.)

VIRVE on rahuliku iseloomuga kaaslane. On parim joonistaja meie klassis. Oma unistusi ja soove ta teistele ei avalda, samuti ei ole tal ühtegi kindlat sõbratari. Virve mängib meie kooli orkestris. Eks temalgi ole soov pääseda gümnaasiumi. (MÖRD.)

MALLE on noorim tüdruk klassis ja heledaimate juustega. Malle pühendab kogu oma aja ja tähelepanu õppimisele. Vabal ajal loeb meelsasti romaane ja teeb

käsitööd. Muidu äärmiselt kinnise iseloomuga. Tunnis armastab kiusata pinginaabreid. Kuulub kooli kodutütarde rühma. Läheb gümnaasiumi. (MÄGISTE.)

ELLEN on heledate juustega heasüdameline ja meeldiv, kes oma lõbususega ajab kaaslasilegi tuju sisse. Sageli külastab ta pidusid. Talvel võib teda näha uisuteel, kevadel jõel paadiga sõitmas. Armsaimaks kõneaineks on moed ja oma raamatuisse joonistab ta moenukke. Paneb suurt rõhku välimusele ja soengule. Elleni arvates pole midagi ilusamat kui helesinine müts mustadel juustel. Õpib niipalju, kui on hädavajalik. Tulevikuunistuseks — gümnaasium. (MÜRSEPP.)

SKAI on uustulnuk meie peres, mistõttu paljud teda täiesti ei tunne, kuigi Skai juba esimesel päeval seltsis oma kaastellega. Sõprade seas on ta tuntud toreda heasüdamelise ja lõbusa seltsilisena. Õppimisest suurt ei hooli. Tunnis tegeleb kas käsitöö tegemisega, romaanide lugemisega või kirjade kirjutamisega sõbrataridele. Hinnatud partner parketil. Tulevikuunistuseks — vabaneda koolist nii ruttu kui võimalik. (SKAIDRITE OSOLEINŠ.)

ELLI on taevasiniste silmadega väike blond tütarlaps. On klassi paremaid võimlejaid ja lauljaid, juhatades hoogsasti klassi koori. Üks klassi vähestest lavatantsijatest, kuid ei põlga ka salongtantsu. Lööb kõvasti kaasa kooli orkestris ja vaevab oma väikest peakest viulimänguga. Talvel suusatab, suvel sõidab jalgrattaga. Tulevikuunelmaks on väike majake Ahja jõe kaldal. (ELEONORE PEDOSON.)

VIRVE on ilusate mustade juustega ja tumedate silmadega tütarlaps. Ei kuulu klassi raudvara hulka, kuna on alles esimest aastat meie koolis. Virvet võib eeskujuks seada oma õppimistahte ja hoolisuse pärast. Ei ole vist ühtegi tundi, kui temal poleks mitte õpitud. Tahab minna gümnaasiumi. (PIHO.)

ILLU on pikakasvuline tumedasilmaline ja sale tütarlaps. Kuulub algusest peale klassijuhatusse, olles sel aastal klassivanemaks. On andekas ja seetõttu pole tal tarvis end õppimisega vaevata. Armastab muusikat ja külastab oma sõbratari Silvaga sageli kontserte. Talvel võib teda näha uisuteel, kevadel jõel paadiga sõitmas. Mängib viulit. Klassivane-

mana ei jäta ta kunagi klassi hätta. Kaastelaste vastu abivalmis ja igas suhtes sümpaatne. Läheb kindlasti gümnaasiumi. (ILVE PILL.)

ETI on armas ja heasüdameline kaastelane, kelle palvetele kunagi vastu seista ei suuda. Tuli alles sügisel meie hulka. Õppimist ei poolda ja õpetajate küsimustele reageerib sageli vaikimisega. Tulevikus tahab saada halastajaõeks. (ERIKA PUSIK.)

GAGI on tumedajuukseline endassesüvenenud tütarlaps. Jälle uustulnuk, Eti õde. Sobib päris hästi teistega, kuigi on inimesi, keda Gagi võib kirklikult vihata. Muidu hea ja südamluk. Tulevikukavatsustest vaikib. (URSULA PUSIK.)

KODU on jumeakas maatütarlaps. Varemalt oli meie klassi järjekindel cum laude, kuid nüüd on Koidukest haaranud linnaelu oma võludega, mistõttu eelistab tantsu ja pidusid õppimisele. Maal on tooniandvaks seltskonnanaäitsikuks. Koolitöö kõrval võtab osa veel kodutütarde tegevusest ja mängib kooli orkestris. Koidu nõrkuseks on kõik mundrikandjad. Pääseb kindlasti gümnaasiumi, kuhu ka igatseb. (PÖLDOJA.)

ÕIE on moodsa soenguga blondiin. Klassis vaikne, kuid eraelus mürtsu-tüduruk. Õpib ainult niipalju, et kuidagi läbi saada. Suurema osa oma ajast veedab pidudel ja tantsukeerises. Moodustab oma sõbrataride Salme ja Maimuga tuntud kolmiku. Omab laialdast tutvuskonda. Tulevikust vaikib. (RANDMA.)

HELMI on tagasihoidlik ja viisakas tütarlaps, kes sobib hästi oma kaastelastega. Õppimises väga eeskujulik, olles üheks meie klassi cum laudeks. Kevadeti harrastab paadisõitu ja Emajõe kallastel jalutamist. Vabal ajal spordib. On kindunud salongtantsudesse, külastades pidusid kindla partneriga. Eelistab blonde ja helesinist värvi. On klassi korravalvuri. Kuulub „kuldseesse triosse“. (RANDOJA.)

INGE on klassis vaikne, tagasihoidlik ja viisakas. Ei kuulu klassi raudvara hulka. Inge on väga sõbralik kõigiga. Õpib hoolega ja veedab iga võimaliku minuti oma sõbrataride Oie ja Leida seltsis. Talvel on Inge armsaks ajaviiteks suusatamine. (INGEBORG ROSENBLATT.)

HELMI on üks vähestest brünettidest meie klassis. Õpib hoolega ja püüab edu poole. Vihkab meessugu, tantsu, pidusid ja kõike sellesarnast. Salajases südamesopis unistab aga siiski tumedajuukselisest ja mehiseist printsist. On lahutamatu oma sõbratarist Lehest. Kuigi nad vahel tülitsevad, lepivad siiski kohe. Tulevikute suundub gümnaasiumi. (RÕOM.)

SILVIA on brünett suurte silmadega tütarlaps. Õpib korralikult. Matemaatika klassitööde ajal „valgustab“ Silvia ka ümbrust, kuna on tugevamaid matemaatikuid klassis. Ei võta pidudest osa ja veedab vaba aja lugedes romaane. Läheb gümnaasiumi. (RUUBEL.)

HILJA on pikk sale ja sümpaatne tütarlaps. On väga korralik ja järjekindel õppimises. Kannab rullsoengut ja riietub hoolikalt. Suvel sõidab rattaga ja talvel suusatab. Pidudest eelistab Pedagoogiümi pidusid. Hilja armastab väga oma kodu. Kavatsseb siirduda kommertsgümnaasiumi. (RÄMMEL.)

ÖIE on pikk veidi lainjate juustega maatütarlaps, pärit Luunjast. Kuigi kuulub algusest peale meie klassi perre, on ta ometi oma tasase ja kinnise iseloomu tõttu meile võõraks jäänud. Seltskonnas on ta väga lõbus, kuid siiski eelistab koduelu pidudele. Suvel harrastab ta ratsasporti. Õpib korralikult. On soov minna gümnaasiumi. (SAAVO.)

VALLI on sale blond tütarlaps. Paremaid salongtantsijaid klassis. Omab laialdast tutvuskonda ja käib sageli pidudel. Valli on vahel ülilõbus, vahel aga tõsine ja mõttes. Hiilgab võimlemis- ja laulmistundides ja on klassi koorijuhiks. On hea võrkpallimängija ja mängib kaasa kooli orkestris. Osav klaverimängus. Vallile meeldivad pikad brünetid noormehed.

Kavatsseb edasi õppida gümnaasiumis. (VALENTINE SIIDER.)

MAAJA on pruunide silmade ja tumedate juustega elav tütarlaps. Kannab soengut, mis teeb meelehärmi meie klassijuhatajale. Maajale meeldivad brünetid, kuid sobitab tutvust blondidega. Maaja tegutseb hoolega kooli orkestris ja külastab küllaltki pidusid. On üks vähestest lavatantsijaist meie klassis. Tulevikuunistuseks — gümnaasium ja auto ühes juhtimisloaga. (MAI SÕRRA.)

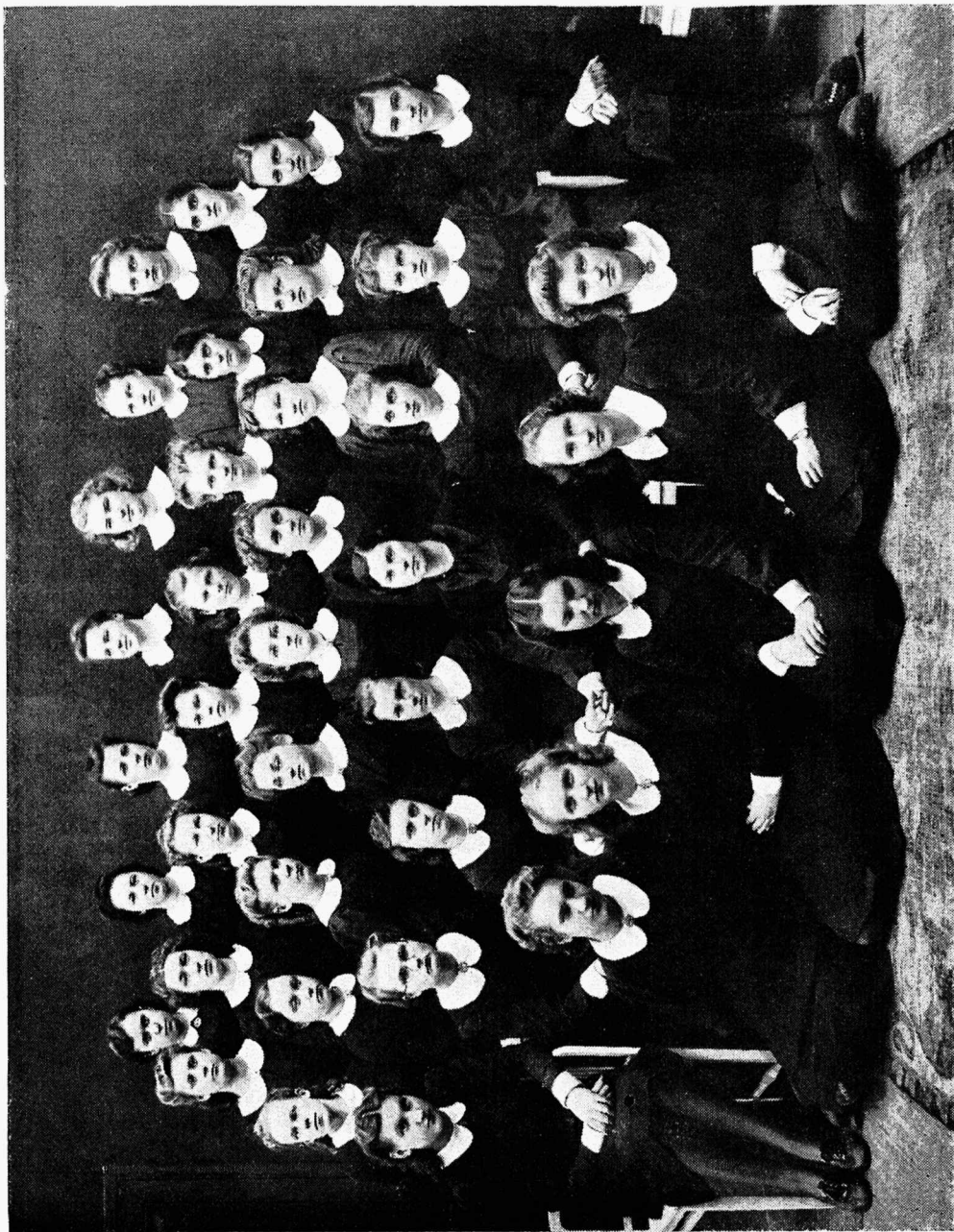
VAIKE on pikakasvuline tütarlaps, kelle nõrkuseks on hea film ja võrkpallimäng. Tõepoolest võib Vaiket näha pea-aegu iga päev kinos ja igal võimalikul juhul võimlas võistlusi jälgimas. Pallimängu-tundides pillub Vaike agarasti palli. Vaike on toredaks kaaslaseks kõigile. Gümnaasiumi pääs on temagi sooviks. (TENTS.)

AGNES on sinisilmaline sale ja hea tütarlaps, kes omab palju oskusi pere-naisekutse alal. Klassi ürituste puhul on perenaise-kohustused ikka Agnese kanda. Suved veedab ta N.-Jõesuus, kus teda külastavad paljud klassikaaslased. Suvel on Agnese lemmikspordiks ujumine. Agnesele meeldib pealinn ja muu, mis sellega ühenduses. (TOOMEL.)

AINO on blond, loomulikkude ja ka-destamisväärset kaunite kiharatega tütarlaps. Õpetajate arvates räägib ta liiga palju. Aino on klassi abiventiliks, esinedes alati klassihommikuil ja kõnevõistlustel. Omab kirjanduslikke kalduvusi, mida on tunnustatud novellivõistlustel. Mille ta ette võtab, selle viib ka edukalt lõpule. Viimasel ajal külastab sageli pidusid ja koduseid koosviibimisi. Lemmikvärviks roheline. Kavatsseb siirduda pedagoogiümi. (VAHER.)

Pildil: I rida (vasakult paremale): Linda Laursoo, Agnes Toomel, Mai Sõrra, Valentine Siider, Ellen Mürsepp; II rida: Vaike Tents, Hilja Rämmel, Ilme Kutsar, Ilve Pill, klassijuhataja Marta Sorgsepp, Ingeborg Koppel, Helmi Randoja, Helmi Rõõm; III rida: Ingeborg Rosenblatt, Leida Jüriado, Lehte Mandel, Koidu Põldoja, Aino Kohk, Helene Mõrd, Lehte Kaarupun, Aino Vaher, Lehte Hiir; IV rida: Öiela Randma, Öie Saavo, Salme Muttik, Maimu Kull, Eleonore Pedoson, Virve Mõrd, Ursula Pusik, Grete Kuusik; V rida: Hilja Bokka, Virve Piho, Silvia Ruubel, Erika Pusik, Malle Mägiste, Skaidrite Osoleinš, Sisko Lias.

Tartu II Realkooli IIIa klassi abiturientid ühes klassijuhatajaga.

T I I R IIIb KLASSI ÜLDISELOOMUSTUS.

Need 34 tüdrukut, kes moodustavad Tartu II Reaalkooli IIIb klassi, ei pärine kõik meie algkooresseisust. Palju on olnud lahkujaid ja juurdetulijaid, kuid sellest hoolimata on jäänud meie klass üksmeelseks tervikuks, kus ühe saatus on kõigi saatus ja vastupidi. Ületatakse ühiselt raskused ja mured. Kannatatakse ja tuntakse rõõmu üheskoos. Võib-olla sellest on tulnudki meie klassi hingesse töö vastu mitte küllalt suur huvi. Seevastu on meie klassis pisut ülemäära noorustuld ja elurõõmu. Enamik meist on rõõmsatujulised vallatud noorurid, kes pole suutnud veel õigesti aru saada elu kohustustest, eriti töö tähtsusest. Tahetakse naeruisi tormata läbi elu. Kuid kes suudaks vaigistada seda põlevat leeki meie tütarlapselikes südameis! Seda võib ainult elu teostada oma raskustega. Ja kas pole meie õpilaste elu seotud küllaltki suurte raskustega, muredega? Võib loota, et peale kevadtormide möödumist tõsinevad tüdrukud iseenesest ja viivad lõppresultaadi rahuldava kõrguseni. Töomeeleolu kasvamisest ongi juba märgata, sest varem oli IIIb üsna lage cum laudedest, aga kevade ja koolilõpu lähenedes tekkis üks „priimus“ sellegi klassi õpilaste hulka.

Erilist talenti meie klassis pole, kuid ei maksa mainimata jätta üht tansijatari ja teist sama tähtsusega isikut, kellele liiksaks veel näitlejatari anne. Peale nende omavad suurt tähtsust mitmed osavad suflöörid.

Igapäevase töö juures tundide ajal leiab küllaldast poolehoidu kirjavahetus, mis aitab vaigistada klassi muidu nii elavat vaimu. Ainult siis valitseb klassis surmavaikus, kui pedagoogid sirvivad oma numbriraamatut, valides, keda „valu“ alla võtta. Enne klassitöid loome rahulikumat meeleolu lauludega, millede juhatajaks on mõni ettevõtlik kaaslane. Niisugune kord on saanud juba traditsiooniks rk. IIIb klassi peres.

Aeg möödub kiiresti, ühes temaga kaovad ka meie selle aasta koolipäevad. Varsti peame ulatama üksteisele käed jumalagajätkuks. Igauks läheb oma rada. Mõnda ootab ees elu oma keeruliste kohustustega. Parem on nendel, kes või-

vad loota koostööd gümnaasiumis. Ometi jääb midagi koos elatud päevist, mida tahame pidada kalliks. Nii kujunevad kunagistest koolipäevadest elu ilusaimad mälestused, mis jäävad alatiseks meelde. Alljärgnevad read püüavad hoida neid mälestusi elavamalt meie hinges.

T I I R IIIb KL. ABITURIENDID.

ROOSI, meie korralvur, on heasüdameline blond tütarlaps. Tema klassis olemit harilikult ei märgata, kuid siiski vahel, mõjustatud oma sõbratari Maimu temperamendist, süttib ka temas varjatud tuli. Tulevikukavatsustest vaikib, kuid kuuldavasti peale kooli lõpetamist siirdub kodumajanduskooli. (ROLAINE AINSALU.)

MAI evib ainukesena meie klassis poisipead. On uljas ja sportlik tütarlaps. Temas on midagi uhket, kuid ühtlasi ka sõbralikku ja sümpaatset. Pärissõbratari tal klassis pole, seetõttu saab hästi läbi kõigiga. Mai kunagi ei komista parketil. Külatab võrdlemisi tihti koolilapsid, kus on eelistatuid tantsupartner. Maie eriliseks nõrkuseks on roheline värv, kuid küllap ta sellestki pahest vabaneb. Maie tulevikuunistuseks on doktori aukraad. (HELMERAND.)

AINO on meie klassi ainukeseks cum laudeks. Kuid vaatamata ta püüdlikkusele, pesitseb temaski tükike vallatustahet. Millalgi ei jää ta vallatustes pealtvaatajaks, vaid lööb alati julgesti kaasa. Aino heasüdamelisuus ilmneb selles, et ta ei suuda külmaks jääda, kui talt palutakse „mahavehkimiseks“ vajalikku materjali. Aino kavatsuseks on astuda seminari. (JURS.)

DAGI on sihvakas satään tütarlaps. Eriharrastuseks on lavatants, milleks on küllalt vajalikku annet ja tahet. Omab lõbusat ja elavat iseloomu, sobides seetõttu hästi oma elavaloomulise sõbratari Assuga. Neid kahte võib tihti koos kinosa näha, kuna mõlemad on ses suhtes samahuvilised. Dagi tulevikukavatsuseks on esialgu gümnaasium. (DAGMAR JÄRVEL.)

KAALU on õpetajate ideaalne õpilastüüp ja muidugi siis ka üks parematest

õpilastest klassis. Iseloomult vaikne ja endassetõmbunud. Lahutamatud sõbratarid oma internaadikaaslase Silviaga. Viimasel ajal tunneb huvi muusika ja plastika vastu. Kavatses siirduda seminari, et valmistuda õpetajakutsele. (LOREIDA KALDMETS.)

LINNU on iseloomult lõbus ja osalt omapärane blondiin. Kes teda lähemalt tunneb, see teab, et pealtnäha nii vaikne tütarlaps omab küllaltki särtsu ja huumorimeelt. Linnu veedab oma õppetööst vaba aja talvel uisutades, kuna tunneb erilist huvi selle kauni spordiala vastu. Külatab ka koolipidusid, kuna talle meeldib tants. Tahab pääseda gümnaasiumi. (LINDA KANGRO.)

OIE on uustulnuk meie klassis ja see tõttu on tema eraelu ja huvialad klassile tundmatud. Õpib korralikult ja ei keela oma teadmisi ka teistele. Tema juhtnõu-riks on mitte kedagi häirida, vaid elada ise rahulikult ja lasta ka teisi rahunud elada. Tulevikukavatsustest esialgu vaikib. (KIROTAR.)

HELI on vaikse iseloomuga kaaslane, kuid teinekord siiski lõbus seltsiline. Tunneb huvi kirjanduse ja muusika vastu. Külatab sageli kontserte ja teatrit. Harastab ka suusatamist. Omab sõbratare vanemaist klassist, arvatavasti huvide ühtlase mõttes. Heli eesmärgiks on gümnaasium. (KIRSIPUU.)

EVI on satään hallisilmaline tütarlaps. Ta ei jää kunagi häтта, vaid oskab elust toredasti läbi libiseda. Vahetevahel küllaltki tujukas. Üldiselt on jäänud kinniseks. Vabalt avaldab ennast sõbratar Elsa seltsis. Eelistab tagumisi pinke. Värvidest armastab eredat, eriti punast. (KOCH.)

SILVIA on viimse võimaluseni blond, ehtne albiino, loomulikkude lokkidega. Õppimisesse hoolsasti suhtuv, mistõttu on klassi esimesi õpilasi. Eriti hiilgav on keeltes. Viimasel ajal on huvitatud ka tantsust. Südamesõbratariks on Loreida. Tulevikukavatsuseks on kas rohuteadlase või eeskujuliku taluperenaise kutse. (KOLLUK.)

Jälle SILVIA on vaikne tagasihoidliku iseloomuga tütarlaps. On huvitatud seltskondlikust tegevusest. On kauaaegseks kodutütarde organisatsiooni liikmeks. Ar-

A. Arand, T IIR IIIb klassi juhataja.

vatavasti saanud sealt ka omaduse — alati abivalmis. Omab praktikat majapidamises ja tahab seda veel täiendada Orul sellekohases koolis. Loodetavasti saab temast eeskujulik taluperenaine. (KOTKAS.)

TAMARA on ema poolt vene päritoluga habras blond näitsik. Ta on värskeim uustulnuk meie klassis, kuna alles pärast jõulu astus üle meie klassiläve. Tamarale meeldib kõik, mis on ameerikalik, ja tulevikus kavatses kindlasti külastada oma unistustemaad. Eelistab partnerreiks pikakasvulisi brunette. (KUDEVIITA.)

HELJU on iseloomult elav, veidi koke- teeriv, tantsida armastav blond tütarlaps. Suurima tähelepanu pühendab soengule, mistõttu on peegil tema suhtes eriti tugev magnet. Sellele vaatamata, et vihkab matemaatikat kogu hingest, kavatses siirduda gümnaasiumi (KURIK.)

ASSU, meie õrnatundeline „piripott“, on nooremaid tütarlapsi klassis. On klassi elavaim plika ja kasutab iga võimalikku juhust, et mõnd vempu korda saata. Loeb ka oma pühaks kohuseks klassi nae-

runärve ergutada. Väike Assu on pedagoogide suurimaks valulapseks oma iseteadvuse tõttu. Kõige selle juures omab võrdlemisi suurt näitlejatalenti, millisele elukutsesele kavatses siirdudagi. (ASTRA LAUK.)

LIH on väike loomulikkude lakkidega tütarlaps. Iseloomult heasüdameline ja vaikne. Kuid teinekord, nakatatud oma naabritest, võib ta küllaltki särtsukas olla. Harilikult vajatakse Liid, ja kui mitte teda ennast, siis tema kodutööde vihkut. Eelistab nii koolis kui ka väljaspool kooli kindlat partnerit. Muidugi huvitab Liid esmajoones edasiõppimine gümnaasiumis. (LINDA LILLEORG.)

JETA on ealt nooremaid, kuid kasvult pikemaid klassis. Ta omab julget iseloomu, mida tõendavad ta osavad kõned, eriti pedagoogidega, endale õiguse saamiseks. Suhtub kaasõpilastesse enamasti sõbralikult, kui välja arvata mõningad naiivsed tujud. On lahutamatuks partneriks Liile. Teab palju rääkida metsadest, kuna ta kodu asub Alutaguse piirkonnas. Oodatavaks on Jeta puhkeajad Alutagusel, mis on seoses „seiklusrikka reisiga“. (LOHUARU.)

LEIDAL pole millestki puudu. Pikkust ja priskust on külluses, kusjuures ka raamatutarkust pole vähe. Temaga vestlemine loob alati hea tuju, eriti siis, kui ta räägib oma kodu murrakut. Et ta on tubli teoinimene, võib tast taluperenaine saada. (LUTS.)

ÕIE on kasvult üks pikematest klassis. Iseloomult lõbus ja seltskonda armastav näitsik. Õiele meeldib tants ja ta külastab tihti koolipidusid. Mida Õie väljaspool kooli teeb, seda teavad vähesed, kuid küllap ta kasutab oma aja õpinguiks, kuna kavatses siirduda gümnaasiumi. (LÖHMUS.)

OLLI on väike brünett klassiõde. Lahke kõigi kaasõpilaste vastu, kuid parimaks sõbratriks peab siiski Hiljat, kellega viibib alati koos. Eriti viimasel ajal on ta huvitatud teatrist ja pidudest, kus leiab sümpaatiat nii mõnegi poolt. Kuid see kõik on ainult vahelduseks. Seejuures on Olli korralik õpilane, kelle püüdeks on pääseda gümnaasiumi. (OLGA NERER.)

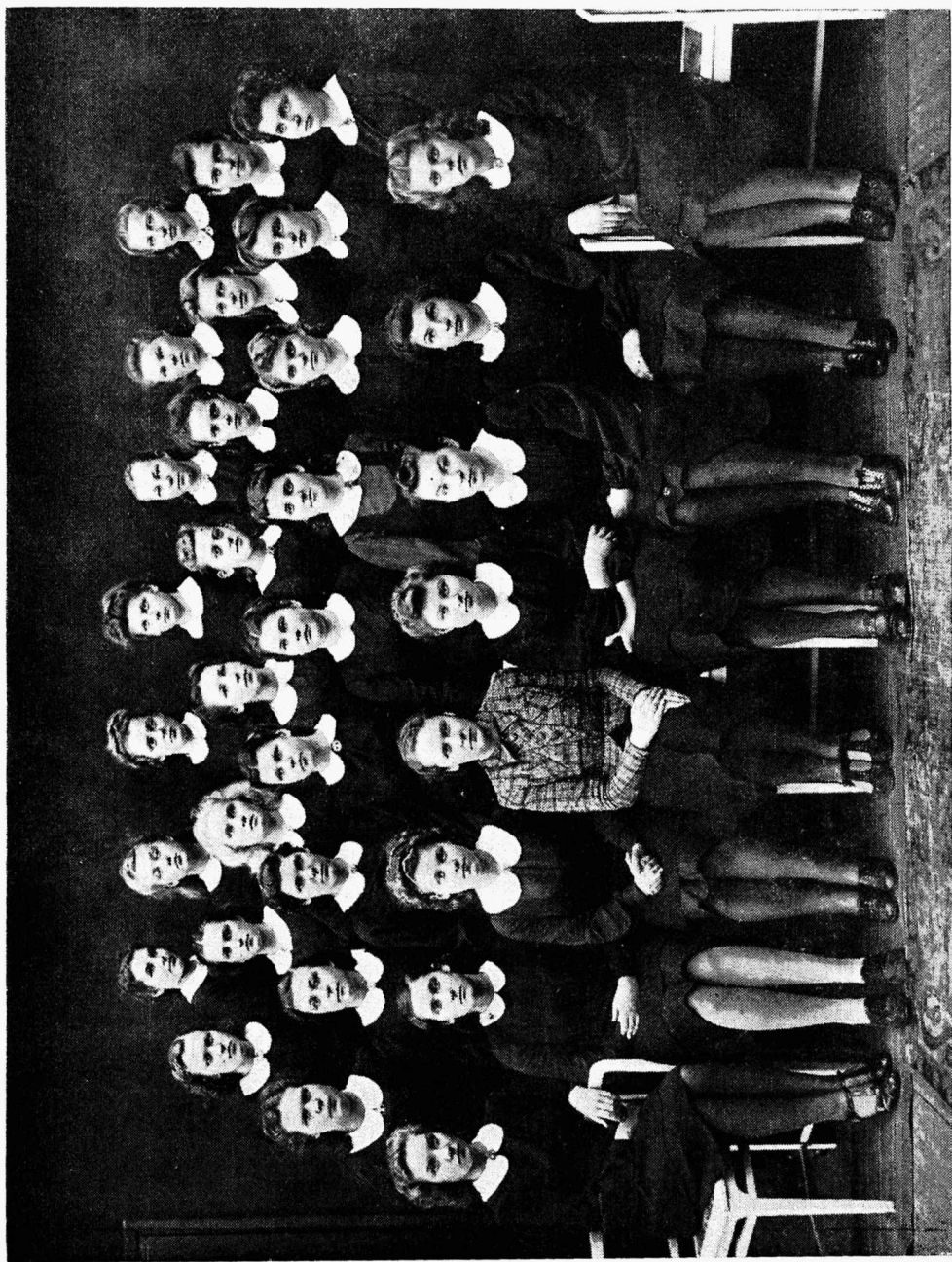
AINO on alati heatujuline ja enesega rahul. Vahetevahel võtab õppetööd tõsiselt, eriti õppeaasta lõpul. Muidu on tuntud kinosõber. Ka pagariärist ei saa ta ilma sees käimata mööduda. Kuigi on maalaps, kavatses vähemalt kolmeks aastaks jääda veel linnapreilik. (NURMIK.)

EHA on klassi pikim ja toekaim tütarlaps. Klassiga on sõbralikus vahekorras, kuid oma parimaks sõbratriks ja lahutamatuks kaaslaseks peab siiski ainult Leida. Eha eraelust midagi ei teata, kuid küllap ta pühendub vist õpinguile. Tulevikus kavatses siirduda majapidamiskooli. (PALLON.)

ANSI omab meie klassivanema tiitlit, olles igapidi kohanenud oma küllaltki raske ametiga. On alati rõõmus ja abivalmis. Oskab troostida kaaslasti ka kõige meelheitvamas tujus. Ta temperamentne vaim ei püsi vaikida ka tunniajal. Huvitatud muusikast ja tantsust. Ta sale kaju on eelistatud tantsupartnerina. Kunagi olid Ansi vallutajaks „prillid“. Ent nüüd on nendest unistuski haihtunud tänapäeva miljöösse. Võib olla, et merekohin meenu- tab midagi... Tulevikule Ansi ei mõtle, sest elab ainult olevikule, ja vahest on tal kavatsuses midagi suurepäraseki. (AINO PIIR.)

ENDLA on parim tütarlaps klassis. Omab tõeliselt head südant. Klassikaaslastega sobib ülihästi, mis eriti siis ilmneb, kui keegi midagi vajab. Etteütlemise suurmeistrina on Endla klassitööde ajal

Pildil: I rida (vasakult paremale): Tamara Kudeviita, Helga Tooming, Linda Lilleorg, klassijuhataja Alma Arand, Aino Piir, Maimu Helmerand, Olga Nerer, Hilja Tarma; II rida: Koidula Vahi, Aino Nurmik, Jeta Lohuaru, Eha Pallon, Leida Luts, Endla Puidak, Rolaine Ainsalu, Maimo Tarmet, Laine Teiman; III rida: Maimu Silvet, Väike Pärn, Silvia Kolluk, Loreida Kaldmets, Linda Kangro, Dagmar Järvel, Astra Lauk, Silvia Kotkas; IV rida: Heli Kirsipuu, Leida Raudsepp, Helju Kurik, Õie Lõhmus, Helga Pärt, Hilja Toom, Aino Jurs; puuduvad: Õie Kirotar, Evi Koch ja Elsa Vigla.

Tartu II Realkooli IIIb klassi abituriendid ühes klassijuhatajaga.

otsitud pinginaaber. Koolitööd teeb alati hoolikalt, kuid viimasel ajal olevat siiski sellest tüdinud. Tulevikutee — gümnaasiumi. (PUIDAK.)

VAIKE on lühim tüdruk klassis. Oma avameelsuse ja huvitavate väljendustega võib igauhele olla lõbusaks seltsiliseks. Koolivaheajad veedab pealinnas Tallinnas ja teab sealt naasnult palju kõnelda pealinnu uudiseist. Õppima hakkab alles teisel poolaastal, kuid sügisel viibis siiski „õnnelikkude hulgas“. Temagi unistus — gümnaasium. (PÄRN.)

HELGA on tore tütarlaps, hüüdnimega „Kilikuut“. Õppetöö jaoks jääb tal vähe aega, kuna sõidab iga päev rongiga. Tunni ajal suudab end pidada võrdlemisi vaiksena, kuid vallatused tehakse tasa vahetundidel. Tema portfell on alati täidetud pannkookidega, mida jagab ka teistele. Armastab tarvitada huvitavaid väljendusi kõnelusis. Tema elu suurimaks unistuseks on leitud õppimismasin, et kergendada vaeste õpilaste saatust. (PÄRT.)

LEIDA on blond ja pikakasvuline. Iseloomult seltsimehelik. Armastab kõiges vaheldust. Kaaslastesse suhtub heatahtliku huumoriga. Mõnikord avaldub nii teravmeelselt, et isegi tõsised õpetajad peavad naerma. Nagu mõned sõbratarid tõendavad, armastab loodust ja loomulikkust. Viimasesse pole aga enam nii kiindunud, sest vahetevahel teeb juba endale kauneid kiharaid. (RAUDSEPP.)

MAIM on lahke, vaikne ja alati abivalmis kaaslane. Oma võõrapärase nime vahetas ta alles hiljuti kaunikõlalise eestipärase nimega, millega ühes tõi kaela endale nuhtluse õpetajate küsimiste näol. Kõik pedagoogid armastavad vist ta kaunikõlalist nime hääldada ja sellest tulebki, et Maimi eriti viimasel ajal palju „tülitatakse“. Tulevikukavatsuseks gümnaasium. (MAIMU SILVET.)

HILJA on sinisilmaline ja kuldsete lokikestega tütarlaps. Vaatamata sellele, et on noorim meie klassis, jätkub tal raudset tahtejõudu esirinnas sammumiseks. On üks nendest, kes ei unusta teatri külas-

tamist. Kavatsab minna seminari, et omandada õpetajakutse. (TARMA.)

LAINEL on tumedad juuksed ja sinised silmad. Ta on ennast hindav rõõmsaloomuline tütarlaps, kes ka kõige kriitilise mail hetkil suvatseb naljatada. Töötab targu korralikult, kuna kavatsab edasi õppida. (TEIMAN.)

HILJA on maapäritoluga ja tagasihoidliku käitumisega. Klassis keskmiselt edasijõudev. Kogu tema olemisest hoovab enesekindlust, kuigi armastab punastuda. Üldiselt heasüdameline, sõbralik ja jutukas. Tema omadustest võiks nimetada seda, et tal on kalduvusi vastaspoole petmiseks, kuna omab võluvaid lohukesi põsis. Mõtleb edasi õppida. (TOOM.)

HELGA on tütarlaps, kes ka kõige kriitilisemal silmapilkudel jääb „külmavereiliseks“. Reageerib vähe sellele, mida pedagoogid temast mõtlevad, ja veel vähem omistab ta tähtsust sellele, mida viimased talle ütlevad. Helgaga oleks läbisaamine „kuldne“, kui tal poleks seda „neetud“ laekuriametit. Kavatsab siirduda komertskooli. (TOOMING.)

MAIMO, alati naerev tütarlaps, on olnud meie põliseks haridusjuhiks. Kaasõpilastesse suhtub lahkelt ja sõbralikult. Oma sõbratarist Roosist on ta lahutamatu. Südame salajaseks sooviks on saada ühe (küllap vist juba kindla) talu perenaiseks, mistõttu siirdub kodumajanduskooli. (TAR-MET.)

KOIDU on tütarlaps, kelle palavaimaks sooviks on leida endale kuski nurgake, kus oleks soodus võimalus romaane lugeda. Teab õpitükke alati hästi ja on parim käsitöö tegija. Siirdub kindlasti gümnaasiumi. (KOIDULA VAHI.)

ELSA on väike ja rohelisesilmaline. Kolme aasta jooksul on ta põhjalikult muutunud. Endise arguse asemele on asunud julgus ja meelekindlus. Ehkki ta kodu asetseb Võrtsjärve kaldal, meeldib talle siiski linnaelu. Laseb ennast mõjustada oma saatusekaaslasest Evist, kes on Elsa parim sõbratar. Sõidavad iga päev koos Elvast. (VIGLA.)

ALIDE TEDER-RAAMAT †.

In memoriam.

TTG VIII lennu IIb klassi vilistlased mälestavad kurbuses oma klassikaaslast Alide Teder-Raamatut, kes lahkus meie keskelt kestva ja raske haiguse järele 31. märtsil s. a.

Surm paneb meid jahmatama, kui ta röövib meilt kaaslase, kes võttis osa meie nooruselevustest ja oli nagu lüli meie päevist. Mäletame teda sõbralikuna ja hoolikana, kes vaatamata oma tagasihoidlikkusele siiski meelsasti elas kaasa ühistele üritustele. Saledana ja haprana liikus ta meie keskel, jagades seltsimeheliikult meie rõõme ja muresid.

Koolist lahkudeski voolas ta elu selge ja vaikse ojana. Ta abiellus 7 aastat tagasi härra leitn. Raamatuga, kes teda nüüd kurbuses jääb leinama.

Liiga lühike oli Su elu, liiga üürrike Su maine rännak, armas kooliõde Alide! Mälestus sinust püsib hellana meie südameis.

Nadežda Peterson,
TTG VIII lennust.

MAIE KIMMEL †.

In memoriam.

Taas on sulgunud ühed leebed silmad, taas on vaikinud üks noorusröömustlev suu. Haigutav hauapimedik on haaranud Maie Kimmeli sarga. On ängistavalt valus jälle igaveseks hüvastella üht klassisõsaraist. On ülimalt raske loovutada Südametule Külalisele juba neljandat meie hulgast.

Südamlev ja kallimeelne Maie! Liialt ruttu väsisid Sa elust, liialt põgusalt kulges Su retk läbi oleskelu, liialt vara kaardus igavene hääletus Su üle. Ent ole tänatud, et andsid meile ja elule selle üürikese aja vältelgi nii palju! Päikeselise olendina, siira kaaslasena ja sarmika inimesena oled Sa meile igavesti meelde jäämiseks. Ei tundnud Sa päevi sisutuid ega laisku, vaid üha helgleva rõõmuga ja nakatava tarmuga taotlesid Sa määrateldud sihti. Olgu kõiki valvav Kaitselmus Sulle hea! „Ei keegi ela jäädavalt ja miski ei kesta kaua,“ lausub Tagore. Lohutagu need sõnad meid leinas!

Hilda Põltsamaa,
TTG XV lennust.

LIISI BRUUS †.

In memoriam.

Järjekordselt on tabanud TTG vilistlasperet lein, mis on puudutanud eriti valusalt XI lendu. TTG XI lend on saanud viimsele teekonnale oma armsa klassiõe Liisi Bruusi, kes 3. aprillil s. a. pika ja kannatusrohke haiguse järele sulges oma silmad igavesele unele.

L. Bruus lõpetas TTG 1930. a. kevadel, mille järele astus Tartu Õdedekooli, et valmistuda õekutsele. Alates

1933. a. sügisest töötas ta juba kutseilise õena haiglates, algul Haapsalus, siis Tallinnas ja viimastel aastatel Tartus, esialgu Erakliinikus, hiljem vanema õena Linna Naistehaiglas, mis jäi ka tema viimseks töökojaks.

Valinud elukutse, mis on küllalt raske, endasalgamist nõudev ja vastutusrikas, andus ta sellele täie armastuse ja hooliga, unustades väga sageli kaasiniemete hädade juures oma isiku. Alati rõõmsaimeline ning sädelev, nii liikus ta oma haigete keskel. Temale omane rahulikkus ja kannatlikkus tegid teda armastatavaks patsientide poolt. Rõõm oli jälgida teda tema elukutselises töös, kuhu ta sobis. Sobis sinna just oma isikuliste põhiomaduste poolest. Lahkus, sõbralikkus ja otsekoheus olid tema põhiomadused. Need olid omadused, mis tegid ta meeldivaks ja millega ta võitis igapäevase poolehoidu ja lugupidamise, kes teda tundsid ning kellel oli temaga kokkupuutumist nii ametialal kui eraelus. Ikka vastutulelik ning abivalmis, sellisena mäletame teda koolipölvess ja selliseks jäi ta hiljemgi. Usin ja hoolas õpilane, virk ja kohusetruu ametikohuste täitmisel.

Valusana, väga valusana mõjub teadmine, karm tõde, et teda pole enam. Meie keskel on jäädavalt lahkunud noor elurõõmust sädelev pruunisilmaline tüdruk. Liiga vara, keset elukevadet kutsuti ta ära — koju. Rahulikult järgis ta kutsele, võttes seda paratamatusena. Tõsi — teda ei ole, kuid mälestus temast on kaunis ja see püsib igavesti.

Marta Kümmel,
TTG XI lennust.

Varakult surma läbi lahkunud armsaid TTG vilistlasi

Alide Teder-Raamatut
Liisi Bruusi ja
Maie Kimmelit

leinavad TIIG, TIIP ja TIIR
koolipere ja TTG vilistlased

Purunenud unelm.

(Järg.)

IV.

Pikkamisi kodunes Anne kesk-koolis.

Esimestel kuudel oli ta kogu klassile võõras, nagu oli klass temalegi, kuid poolaasta lõpuks oli ta märkamatult sulanud ühte klassi ja kooli mitmekulgse ja arvuka perega. Kuid see kodunemine oli siiski rohkem näiline. Tegelikult oli Anne võõras ja üksik oma kaaslaste keskel. Teised õpilased, enamasti linnatüdrukud, jäid kaunis apaatseks endasse-süvenenud ja lihtsameelse maatüdruku suhtes. Ja ega Annegi nende sõprust nii väga otsinud. Ta eemaldus teistest, muutus veel vaiksemaks kui algkoolis, oli rahutu ja kindlusetu. Ka õppimises ei olnud Anne nii edukas kui algkoolis. Oli tunde, kus ta ei osanud vastata. Seisis tuimalt ja tundetult, kuigi teised etteütlemisega aitasid. Anne tundis vaid seda, et ta oli võõras ja ei sobinud siinsesse õhkkonda. Ükski ei tundnud teda ega teadnud, kui hoolas ta algkoolis oli olnud. Anne enesetunne langes ja talle omane kindlus kadus. Esimestel sügiskuudel elas Anne üle suurima pettumuse oma senises elus. Algkoolis käies oli kesk-kooli pääsemine tundunud talle mingi suure väärika lunastusena, mis vabastab kõigist raskusist, kuid nüüd nägi ta, et oli rängasti eksinud. Kogu see linna kiire tempo, need inimesed, see askeldamine, alatine ruttamine ja tor-

mamine ängistasid väsitavalt ja tüütavalt rahu ja avarusega harjunud looduslapse meeli. Ta kaotas igasuguse huvi ja viibis mingis tardumuses. Temas oli nagu mingi tuli, mis põleb leegita.

Kuid aeg ja ümbrus parandavad kõik haavad, leevendavad tuliseimadki igatsused ja valud ning kustutavad mälestuste detailse selguse. Olud ja keskkond, milles inimene liigub, loovad tema isiku kiiresti teiseks ja kohandavad ta vaated vastavalt ümbrusele. Juba õpoeaasta teisel poolel toimus see muutus Anneski. Ta ärkas nagu mingi tardunud ja lämmatava katte alt ja hakkas terasemalt oma ümbrust ja kaaslasi silmitsema. Selle pöörangu algatas eriti järgmine juhtum.

Anne istus harilikult üksinda esimeses pingis. Paar nädalat enne jõulu tuli üks uus tüdruk klassi juurde. Et mujal vabu istekohti ei olnud, tuli tal tahes-tahmata istuda Anne kõrvale. Uustulnuk oli kauni välimusega ja moodsalt rietatud tütarlaps. Annega, kes istus kuidagi kangelt ja kohmetult kodukootud villases kleidis, moodustas see õhuliste liigutustega ja viimistletud poosidega linlane terava kontrasti. Aga kuigi kaua ei saanud Anne selle peene olendi kõrval niisama passiivselt istuda, sest juba järgmises klassijuhataja-tunnis palus ta naaber luba istuda mujale. Klassijuhataja küsimusele, miks ta ära tahab minna, vastas

Nora — nii oli tütarlapse nimi — põlastavalt, kusjuures ta oma ilusa suukese mõrult krimpsu tõmbas: „Selle Anne kodukootud kleit lõhnab jubedalt lambasaasta järele. Mu süda läheb pahaks.“ Kui siis Anne pärast neid sõnu rõõmsatujuliselt naerma pahvatas, kadus Noral isu edasi rääkida. Kuid ega Anne ainult naernud. See jutt oli talle ühtlasi väga valus olnud, sest oma kehvade riiete pärast oli ta varemgi häbi tundnud ja nende pärast iseendas kannatanud. Ja ainult õpetaja nägi kaht selget pisarat, mis veeresid üle tütarlapse põse ja langesid alla koreda kleidi voltidesse, nagu tahaksid sellelt maha uhta lambasaasta lõhna.

Kui õpetaja Norat ta mõtlematute sõnade pärast noomis ning ütles, et igaüks selles klassis on üheväärne teisega ja et kõigil on ühesugused õigused, koguni Nora kohavahetusesoovi rahuldumata jättis, kasvas Annes enesetunne ja kindlus. Temas tekkis võistlustahe. Oli ju Nora selle lühikese ajaga suutnud näidata end targa õpilasena. Anne tegi siinsamas otsuse, et kord on tema klassi parim õpilane ja Nora palub kindlasti kunagi tema abi.

See juhtus aga õige varsti. Juba järgmisel päeval klassitöö ajal oli Nora „pigis“ ja pidi Anelt abi paluma. Kui Nora küsis, milline on Lõuna-Ameerika tähtsaim kullaleiukoht, vastas Anne, et ta ei või seda ütelda, sest õpetaja tunneks kohe lambasaasta lõhna järgi, et need on tema öeldud sõnad. Kui

Anne siiski pisut hiljem nägi Nora silmis pisaraid, haaras ta otsustavalt Nora töö ja lõpetas selle. Peale tundi tuli Nora Anne juurde, võttis ta käe oma pihku ja vaatas sõnatult talle otsa. Anne mõistis ta silmade tumma palvet. Soojalt raputas ta Nora pehmet kätt. Sellest päevast peale nähti neid alati koos ja Nora oli kogu kooliajal Anne parim sõbratar. Kuid teisedki õpilased näisid Annele palju lahkematena ja sõbralikumaten. Võib-olla olid nad seda ka ennem olnud, kuid Anne ise ei olnud osanud seda tähele panna.

Nora ja Anne sobisid hästi. Nora kaudu õppis Anne tundma linna, ja üha omasemaks muutusid Annele linlikud vaated, kuna maaelu taandus udusesse kaugusse.

Õppetöö edukuses püsis alatine pingeline mõlemate sõbrataride vahel. Kuid see ei tulnud neile kahjuks, vaid ergutas õppimistaju. Kevade saabudes rauges siiski Nora jõud, sest ta meeleldi ei viitsinud enam Annega sammu pidada. Nora ise ütles, et temale jätkuvat sellest, et suutis end alguses klassis „läbi lüüa“. Anne hoolsus paistis seepärast nüüd kahe võrra silma.

Kui Anne järgmisel aastal kooli tuli, oli tast suve jooksul saanud hoopis uus tüdruk. Ta oli rõõmus ja vallatu ja valmis igasugusteks koerustükkideks. Ükski ei võinud teda enam „tossikeseks“ hüüda nagu möödunud aastal. Tüdrukud algul imestasid, kuid pärast harjusid Annega ja ootasid, millal ta jälle mõne uue iseloomujoone enda juures paljastab. Sel aastal

ei jäänud Anne passiivselt kõrvale, vaid lõi kaasa kõigis klassi üritustes.

V.

Anne oli juba reaalkooli viimases klassis. Ta suur unelm — kesk-kooliharidus — oli peaaegu tõsi- asjaks saamas, kuid selle asemele oli tekkinud uus soov, mis ei andnud talle rahu. Suurte ja selgete tähtedega seisis Anne ajus ta praegune igatsus: gümnaasium! Kõik eeldused gümnaasiumi pääsemiseks olid tal olemas. Oli ta ju klassi agaraim õpilane. Jah, kui ainult ta vanemad suudavad veel viimast jõudu kokku võttes teda edasi koolitada! Anne palus Jumalat, et see aitaks ta vanemaid ja annaks jõudu neile, haarates seejuures veel hoogsamalt kõigist ettevõttest ja üritustest kinni. Ta oli enesega rahul ja õnnelik.

Kuid jaanuari lõpul sai tõeks, et õnnetus otsib just kõige õnnelikuid inimesi. Ühel päeval, koolist koju tulnud, leidis Anne eest lühikese teate, et ta ema on surnud. See tabas Annet kui ränk kirvehoop. Ta mõistis, mida tähendas see teade temale, tema tulevikule, kooliskäimisele: kodus isa ja väike õde, varandust ei rohkem kui mõni vakamaa maad, lehm ja hobune. Ei kedagi, kes hoolitseks vajaliku majatalituse eest, — kus siis veel niipalju, et teda koolitada. Ei. Sellel kõigel oli nüüd lõpp! Ema — see armastuse, ohvrimeelsuse ja töökuse kehastus — oli kodunt lahkunud. Kadus vaikselt ja kätatult, nagu ta elaski. Ei suuri kaebeid ega hädaldusi. Paar valuoiet ja pi-

sarat — ja läinud ta oligi. Tummalt, mitte midagi mõistvalt langes Anne diivanile, jäädes sinna lamama hulgaks ajaks. Ta süda oli nagu klirinal purunenud ja veri tardunud. Ta tundis oma elu purunevat. Anne unelm ei täidunud! Purunes nagu odav klaas paljudeks teravaiks kildudeks.

Kui Anne järgmisel päeval kooli läks, ei nutnud ta enam. Rahu, mis Annet külastas suurema närvipingutuse hetkel, oli juba käes. Suure sügava märtripilguga vaatas ta direktorile otsa ja rahuliku häälega palus ta end koju lubada ema matusele.

„Jah muidugi. Teie tulete ju pärast kooli tagasi?“

„Vaevalt. Täna teid!“ lausus Anne.

Direktor pöördus kähku kõrvale, et ei nähtuks udu, mis ilmus muidu nii kalgi vaatega silma.

VI.

Aastaid on möödunud. Anne pole enam laps. Ta juhhib majapidamist ja hoolitseb põllutöö eest. Anne õde on juba keskkooli viimases klassis. Anne on andnud õele selle, millest ema surm ta enda ilma jättis. Ja Anne on rahul. Vahel õhtuti seisatub ta kõrgel Kaskedemäel, sealsamas, kus ta õige pisikesena oli püüdnud üle küla vaadata, ja näeb seal kaugel hallide metsade taustal sügisese taeva piirjoonel linnatulede ähmast valgust. Ja ta südamesse tekib imeterav valuhoog, viha ning trots ilmuvad muidu nii soojesse, kuid veidi nukraisse silmisse. Miks pidi elu just t e m a vastu nii karm olema?

Miks on tema, kes tahaks õpida, tahaks edukas ja püüdlik olla, nii vaene ja võimetu, et ei suuda edasi minna? Miks ei lasta neil, kes edasi jõuaksid, saada kõrgemale, kuna need, kellel selleks on majanduslikud võimalused, ei püüa kuigi kaugemale? Ja nii seisab noor tütarlaps, käed rusikas, valulik viha südames, ja tunneb, et ülekohtune on olnud elu temale. Ja pisaradki veerevad kõrgelennulise inimlapse purustatud unelma varemeile...

Kuid pisarais heldib süda ja viha asemele valgub hinge nukker igatsus linna ja koolielu järele... Seal nad vilguvad, need tuled... Meehitavad ja kutsuvad teda. Teda, kelle vägivaldselt sealt ära rebis elu, purustades ta hinge, elutahte ja jõu. Kuid Anne igatsuste kõrvale kerkib juba ta ema kuju, nii nagu ta alati oli, töökas ja nurisemata, kerkib ta praegune tööala, kerkib ta õde, kes on tänulik temale, et ta võimaldab tal koolis käia. Anne näeb, et ta polegi tähtsusetu, polegi purustatud eluga olend, vaid

kasulik ja vajalik, kelle õlgadel lasub palju vajalikku ja loovat tööd. Võib olla, et ta koolitatult ei olekski saanud kunagi nii kasulik olla ja nii palju teha. Anne tunneb, et ta lunastab ema vaeva ja surma, töötades niisama ohvrimeelselt kodutalus ja koolitades õde, andes seejuures oma parima enesest.

See teadmine andis Annele tööjõudu ja suurendas ta elutahet. Anne hakkas uskuma, et nii pidigi ta elu kujunema. Kuigi oli purunenud ta suur unelm, leppis ta lõppeks ometi selle tõigaga, jõudes ühtlasi otsusele, et unelmad ei täidu kunagi elus. Ainult mõnikord, eriti pimeduse saabudes, kui isa siunab pimedat lambituld, vaatab Anne igatsevalt linnatulede poole ja lausub poolkuuldavalt: „Jah, linnas süüdatakse nüüd elekter!“ Ja ta pilk tardub hetkeks tuhmi niiskesse loori.

Aino Vaher.

(„TTG“ lühijuttude-võistlusel II auhinna vääriliseks tunnustatud töö, märgusõnaga „Lootus“.)

Lootusetu ulm.

Ma anun su poolehoidu,
ma igatsen armastust.
Mu meelt sa erguta loidu,
mis raske küll uskuda sust.

Sa näed, kuis ihkan sind taga,
et süda sest nukraks läeb.
Ma loodan, ah loodan nii väga,
et sirutad mulle kord käe.

Ma kutsuvalt silmi sull' vaatan,
suu naerul, hing igatsust täis,
ja selle kõik lendu saadan,
mis kuidagi võluv ehk näib.

Kuid kokkudes tagasi pörkan,
sest sinu süda nii külm,
ja nukrusest peagu nõrken —
on hajunud kaunis mu ulm.

A. Randma.

Klassijuhataja-tunnis.

Klassijuhataja: Mõnel teist, mu tublid tüdrukud, on jälle väike patuke hingel, mis siinkohal selgitust vajab.

Hüüli klassist: Oeh, mis siis jälle!

Klassijuhataja: Kahju küll, et jälle! Aga ikka juhtub teie juures nii, et üks või teine asi nii puhtalt läbi ei lähe, nagu peaks minema.

Hüüli klassist: Palume, ütlege ometi rutemini, milles asi seisab!

Klassijuhataja: Kannatust! Kuulete otsekohe. — Eile vabastati klass kell kaksteist tingimusega, et tuleksite kell kolm kooli tagasi talvspordi filmimiseks.

Hulk hüüli klassist: Aga ei saanud ju... Polnud dressi... Polnud kelku... Ei saanud suuski... Mitmed olid vabastatud...

Klassijuhataja: Palun, mitte korruga! Ei tarvitse ette rutata. Küsitlen nüüknüü kõiki ükshaaval. — Nüüvõrd ausad te ikka olete — olete ju seda alati olnud —, et ütlete ise avameelselt kes teist filmimisele ei ilmunud ja mispärast mitte.

Hüüli klassist: Muidugi ütleme.
Klassijuhataja: Palun järjekorras (näitab käega), alates ahjupoolsest reast!

Maimu (tõuseb esimesena püsti).

Klassijuhataja: Noh, Raudvere, teie mitteilmumise põhjus?

Maimu (pistab hoogsalt seletama): Meister ei teinud suuska valmis. Teie ise nägite oma silmaga, kuidas Elvas käies minul teine suusk murdus. Ja meister lubas uue teha, hakkaski tegema, rututasin teda küll, aga ikkagi ei teinud. Mis mina sinna parata saan! Ja siis jälle...

Klassijuhataja (peatab kõneleja): Teil võib ju õigus olla, kuid miks seletate nii ägedasti kõike seda? Ega's meist ka keegi süüdi ole. Aga miks teie seltest koolist lahkudes ei teatanud?

Maimu: Ma ei teadnud ju siis veel. Ja mis ma süüa ühe suusaga ikka oleksin tulnud?

Klassijuhataja: Õige! Mis siin ikka ühe suusaga. Aga kooli vabandama oleksite võinud ometi tulla kella kolmeks. — Palun järgmine.

(Maimu istub, Astrid tõuseb püsti.)

Astrid (hakkab kohe rääkima): Mul oli nohu ja ema ei lubanud. Ise oleks tulnudki vahest... Mul oli koolis juba nohu. Ja vabandus on mul ka.

Klassijuhataja: Kas praegugi veel nohu on?

Astrid: Jah on!

Klassijuhataja: Ehk näitate oma haigust arstile.

Astrid: Ons arst koolis?

Klassijuhataja: On.

Astrid: Kas võin praegu minna?

Klassijuhataja: Palun. — Kes on järgmine?

(Astrid väljub.)

Virve (tõuseb püsti).

Klassijuhataja (pöörab küsiva pilguga tema poole).

Virve: Ma ei saanud jakki.

Klassijuhataja: Kust teie pidite selle saama?

Mul oli nohu ja...

Virve: No pidin kustki saama, aga ei saanud... Ühelt tütavalt..., aga ei saanud.

Klassijuhataja: Polegi hügieeniline teise jakki tarvitada. Aga teil endal oli ju ka jakk?

Virve: Tol ju käis lõhki... katkine. Kuhu ma siis sellega... Ma tõesti räägin tõtt.

Klassijuhataja: Võib olla, et räägite. — Järgmine.

(*Virve istub, Ulli tõuseb.*)

Klassijuhataja: Merilo, teie ka!

Ulli: Mul oli sel ajal tund härra Raatma juures. Ma palusin võimlemisõpetajalt proua Haarlalt vabastust ja ta vabastas ka.

Klassijuhataja: Lühidalt ja selgelt. — Järgmine.

Silvia (tõuseb püsti, aeglase tempoga): Ma pidin minema väikese kelguga. Mul seda endal ei ole, pidin saama koolist. Koolikelkudest aga ei jätkunud. Ma tulin kooli küll, aga välja minna ei saanud.

Klassijuhataja: Korras. — Kes järgmine?

Meeta (hüppab püsti): Minulgi kurk haige ja nohu. Kas lubate ka minna arsti juurde?

Klassijuhataja: Olge head.

(*Meeta väljub.*)

Heljo (on vahepeal püsti tõusnud ja hakkab otsekohe rääkima): Ma pidin Õie asemel minema, aga...

Klassijuhataja: Missuguse Õie?

Heljo: Õie Kaisla asemel. Mul endal polnudki tarvis minna. Oleks läinud küll, kuid ei saanud koju sisse, sest kedagi polnud kodus.

Klassijuhataja: Ja kus teie siis olite kogu aja — ligikaudu kolm tundi?

Heljo: Kodust läksin, kui nägin, et sisse ei saa, Elleni... vabandust — Ellen Antiku poole, ja hiljem, kui koju tulin ja ikka sisse ei saanud, olin ühe meie maja üürniku juures.

Klassijuhataja: Antik, kas ta oli teil?

Antik: Jah, ta oli küll tüki aega meil.

Klassijuhataja (uuesti Heljo poole pöördudes): Aga kus siis ema oli?

Heljo: Ema oli Kristlike Noorte Naiste Ühingu.

Klassijuhataja: Aga millal lõunavalmistamine toimus?

Heljo: Lõuna oli enne valmis tehtud.

Klassijuhataja: Aga õde, vend? Kus nemad olid? Kas neid ei olnud kodus?

Heljo: Õde oli käinud kodus. Oli aga läinud kelyutama. Vennast ei tea, kus ta oli.

Klassijuhataja: Aga isa pidi ometi sel ajal juba kodus olema.

Heljo: Oi, isa ei tule enne kella nelja millalgi.

Klassijuhataja: Millal siis ema koju jõudis?

Heljo: Kella kolmeks.

Klassijuhataja: Vahest oli varem kodus. Te ju üürniku pool olles teda ei näinud.

Heljo: Nägin. Vahtisin aknal ja nägin. Läksime ühes emaga tuppa.

Klassijuhataja: Või siis nii oli lugu. Palun, istuge! — Aga miks te juba kolmapäeval ei teatanud kodus, et teil tuleb järgmisel päeval välja minna! Ema oleks siis kodus olnud.

Heljo (abitult): Noh ei taibanud.

(*Heljo tahab istuda, kuid tõuseb unesti püsti.*)

Heljo: Aga teie võiksite ju koju telefoneerida: 31-41. Meil on nüüd ka telefon. Telefoniraamatus seda numbrit veel ei ole.

Klassijuhataja: Hüva! — Kes veel?

Rutt (tõuseb, kõneleb peene kõlava häälega): Mul oli suusasaabas parandaja käes parandamata. Ma teadsin, et ma ei saa tulla, ja otsisin proua Haarlat, et vabandada, aga ta oli juba ära läinud. Ja nii ei saanudki ma tulla.

Klassijuhataja: Aga miks siis preili inspektressile oma vabandust ette ei kandnud?

Rutt: Ma ei teadnud, et temale ka võib vabandada.

Klassijuhataja: Kuidas nii? Temale võib alati vabandada. Peab koguni. — Istuge!

(Astrid ja Meeta tulevad klassi, arstiseditid käes, panevad need õpetajalauale.)

Klassijuhataja (heidab pilgu sedelitele, siis Astridile ja Meetale): Minge kohale!

(Need toimivad käsu kohaselt.)

Klassijuhataja: Kes veel?

Friida (tõuseb püsti): Mina. Olin eile ja üleile haige. Puudusin.

Klassijuhataja: Võite istuda.

Imbi (tõuseb küskimata püsti): Ma palusin vabastust ja sain ka.

Klassijuhataja: Kes vabastas.

Imbi: Proua Haarla ikka. (Istub klassijuhataja märguandel.)

Klassijuhataja: Kas nüüd on kõik?

Õie (tõuseb püsti): Minul oli kampsun pesus.

Klassijuhataja: Miks just sel päeval?

Õie: Kolmapäeval oli pesus, aga ei kuivanud neljapäevaks ära.

Klassijuhataja: Kampsun oleks võinud ju ka reedel pessu minna.

Õie: Ema oli kolmapäeval pessu pannud ilma minu teadmata. Ja mis mina sinna võisin parata! — Ja ma palusin ju Heljot enese eest minna.

Klassijuhataja: Aga Heljo ka ei läinud. Ja teie koht jäi täitmata.

Õie: Aga ega's mina süüdi ole, et Heljo ei saanud minna. (Istub õpetaja märguandel.)

Klassijuhataja: Nüüsi kõik? (Vaatab ringi.)

Maimo (tõuseb aeglaselt).

Klassijuhataja (suunab talle pilgu): Ja teie, Veermaa?

Maimo: Mul pole kampsunit ja teatasin sellest prouale, tema aga...

Minul oli kampsun pesus.

Klassijuhataja: Missugusele prouale?

Maimo: Proua Haarlale... Tema aga küskis kustki vaadata ja ikka tulla. Aga kust ma ometi vaatan!

Klassijuhataja: Kas Milverel kaht kampsunit ei ole?

Milvere (kohalt): Ei ole. Ja ma ise tulin.

Klassijuhataja (Maimole): Noh kui ei ole, ega siis midagi teha pole. Võite istuda.

(Maimo istub.)

Valli (tõuseb): Mina olen nüüd viimane. (Kõneleb kogu aja naeru sui.) Asi on nimelt nii, et mul pole suuski.

Klassijuhataja: Aga teil olid ju Elvas käies suusad?

Valli: Need olid ühe poika poisi suusad minu käes tarvitada.

Klassijuhataja: Kes nüi räägib: poika poisi!

Valli: Ükskõik. Olgu siis (rõhutada): ühe Tartu I Gümnaasiumi õpilase suusad... Oengo omad... te ju teate teda küll... Ja kui ma koju läksin, polnud suuski teps mitte.

Klassijuhataja: Milline väljendusstiil!

Valli: Oengo oli suusad ära viinud.

Klassijuhataja: Eks läinud ja palunud talt veel korraks. Aega ju selleks oli.

Valli: Mina mõtlesin, et ta sellepärast suusad üra viiski, et ise minna filmimisele.

Klassijuhataja: Mõtlesite. Võib-olla ta aga ei läinud.

Valli: Võib olla, et ka läks.

Klassijuhataja: Küllalt. Istuge! Teie kõnetoon on võimatu.

(Paus. Klassijuhataja loeb üle küsitletute arvu.)

Klassijuhataja: Milline suur puudumine! Kaksikümmend kuus protsenti kogu õpilaste arvust! — Ja igauks usub surmkindlalt, et tal on õigus.

Hääli klassist: Lubage, ega siis

ometi haigena... Me ju pihtisime avameelselt... Meil ju lubati ära jääda...

Klassijuhataja: Mitte rääkida! Te olete juba kõik rääkinud.

(Kell heliseb, kuulutades tunni lõppu.)

Klassijuhataja: Kahtlemata on rida põhjusi vabandatavad. Kuid samuti kahtlemata on rida põhjusi ainult väänlemised süüsinna, mis oleksid olnud kõrvaldatavad parema tahtmise juures. Kui jälle kohusetunde puudumise jaoks näiteid tarvis tuleb, siis annab tänane tund mõnegi hea näite. — Lõpetan tunni.

Alter ego.

Unetud ööd.

On öö, ei ulu enam tuul,
nii tülpind, väsinud mu hing.
Ju särab tähti, kiirgab kuu,
paar tiivalööki — vahest lind.
Näen tuhkjal lumel tantsisklemas varje
ja kustki kuulen just kui puude kohinat,
siis löikub õhe nagu terav karje,
taas jälle vaikus, lund näen aina siravat.

Hingepiin mu südames närib,
igatsen asjata rahu ja und,
vähim kui hääl kuis ometi häirib!
Tiksub kell — jälle möödab on tund...
Mu aju täis on piinavaid mõtteid —
nii kaob siis aasta järele aasta!
Mu töös ja teos vaid ekslevaid võtteid,
ja tagajärg: aina pettumusaasta!

Peagu olen uinumas juba,
mõtted käivad veel hämaraid teid.
Viirastub silmis ähmane tuba,
kaob hetkeks kui hingest lein.
Samas virgun. Idas põleb koidupuna.
Südames kui ärkaks lootustunne,
nagu oleks saabund pääst ja luna,
leebes uimas vajun nüüd vast unne.

1. I 1940.

A. K—k.

Mustlasmuusika.

Olen üksindusse mattund
toas omas,
toas ses,
mis on hämaraga kattund
suveõhtu sumbund soojuses.

Helid, helid voogavad mu ümber —
viisid Ungarist,
pustast mõõtmatus.
Igatsusest tulvil hinge kamber,
tajun hella kaasakiskuvust.

Kutsub kaasa, ahvatleb ja anub
viilul, kaebleb,
nukralt vaevleb.
Pusta kauge kutse sujub manu,
nagu nuukseid hinge kaevleb.

Tšello hääled sumedad ja karged
Doonau lained,
külmad, kained.
Ujuvad mu hinge raskelt, argsetl,
üha anudes, — need kauged ained.

Rõkkav klaver külvab helivihke —
tšardaš kajab,
kuumalt lajab.
Tunnen lõunapäikse tulist kihku,
tükseid südame mis keema ajab.

Helid kutsuvad, kõik voogab, kaebleb,
Pusta kutsub,
Doonau ahvatleb.
Pääsu otsides kui hinges miski raevleks —
toas ses, mis hämaraga kattund,
toas omas, üksindusse mattund.

L. M.

Kooli elu.

Õpilaspere aastapäeva aktus.

11. apr. 5. ja 6. tunni ajal toimus aktus Õpilaspere 13. aastapäeva puhul. Kavas olid: koorilaul õpet. P. Konsapi juhatusel (A. Lätte „Puri“ ja „Meie noored“), kaks laulu gümnaasiumi kvartetilt (T. Vettiku „Pea langen su kae peale“ ja Ernesaksa „Meeles pea“), avasõna Õpilaspere vanemalt V. Lügilt, kõne güm. III kl. õpilasel L. Kallakult teemal „Õpilase suhtumine vanematesse“, klaverisoolo („Etüüd“) prog. V kl. õpilasel H. Sepalt, aruanne Õpilaspere tegevusest 1939./40. õ.-a. güm. III kl. õpilasel V. Lillelt ja tervitused. Tervitusi ütlesid: dir. J. Adamson, Pedagoogiiumi õpilaskonna esindaja õpil. Ahven ja Kolledži esindaja õpil. Iljen. Kirja teel oli tervitusi saabunud Tartu I Gümnaasiumi abiturientidelt ja õpilaskonnalt, Kommertsikooli õpilasperelt, Vanemate-komitee juhatajalt A. Juhanilt; hiljem saabus ka tervitus Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlastegümnaasiumilt. Aktuse lõppsõna ütles güm. III kl. õpil. A. Unt, mille järele lauldi hümnit.

Kõnevoistlus.

17. aprillil kl. 16 toimus Humanitaaringi korraldusel kooli saalis kõnevoistlus, millest osa võtsid 13 õpilast, kes liisu järgi esinesid alltoodud järjekorras ja kõnelesid järgmistel teemadel:

Asta Karelson, reaalk. Ib kl.: „Rahva tulevik ja karsklus“; Laine Uiho, reaalk. Iia kl.: „Karskest naisest“;

Vaino Teras, reaalk. Ia kl.: „Koolinoorte vaba aja kasutamisest“; Heljo Saar, prog. III kl.: „Loomakaitsest“; Virve Luhavälja, prog. III kl.: „Valel on lühikesed jalad“; Virve Kallak, reaalk. Iib kl.: „Missuguseid eeldusi on vaja väikeriigi püsimiseks“; Rutt Lias, reaalk. Ia kl.: „Mis on inimlik“; Vaike Äärmaa, reaalk. Ia kl.: „Eri temperamentide tähtsus elus“; Heljo Ainel, prog. V kl.: „Enesekasvatuse küsimusi“; Sigrid Lagastik, güm. I kl.: „Koolisõprus“; Vaike Saral, reaalk. Iib kl.: „Noorte arengut mõjustavad tegurid“; Luule Rägo, güm. II kl.: „Isamaalus ja selle avaldusviisid“; Aino Vaher, reaalk. IIIa kl.: „Kas ta oli kangeline“.

Zürrii, koosnev õpetajaist ja õpilastest, määras I auhinna Luule Rägole (M. Underi „Ja liha sai sõnaks“), II auhinna Heljo Ainelole ja Virve Kallakule (mõlemaile J. Kärneri koostatud antoloogia „Sada viiskümmend aastat eesti luulet“), III auhinna Sigrid Lagastikule (L. Kibuvitsa „Manglus Sepapoege“) ja Aino Vahtrale (L. Kibuvitsa „Kass arvab, et...“).

Üldse oli kõnelejate esinemise tase märgatavalt kõrgem kui eelmistel aastatel ja küllaldast rahulolu väärtsid peale auhinnasaajate veel mitmedki kõnelejad, nagu: L. Uiho, R. Lias, V. Äärmaa jt.

Pealtkuulajate arv oli õige suur nii õpilastest kui õpetajaist.

Tuleb!
Tuleb!

30. aprillil ja 1. mail kooli ruumes suur TIIG, TIIP ja TIIR

LOTERRI-ALLEGRI

erakordselt heade ja rohkete võiduvõimalustega, etenduste, lõbustuste, tantsu ja muu hea äraolemisega

!!! Kõik siia !!!

Kevad- ja suvehooajaks

ilusas mitmekesises valikus kodu- ja välismaa

kleidi-
mantli-
palitu-
kostüümi-
ja ülikonna-

riideid

Valmis ülrõivaste-osakonnas
moodsaid mantleid ja palituid

Oma töökoda

Soodsad hinnad

Tellimiste vastuvõtt

F-ma *M. Jänes*

Tartus, Kaubahoov 8-9-10-11-12, tel. 25-91

Õpilased!

Maitsvad Tartu eksporttapamaja **vorstitööstuse-
saadused** ja „**Esto**“ **konservid** on teile alati
hõlpsasti kättesaadavad meie lihatsentraalides ja
kõigis paremais toiduainete-kauplustes

Ühing „Eesti Lihaeksport“

Tartu eksporttapamaja

Agfa-Foto Kalamees

R Ü Ü T L I 4

Alati saadaval AGFA-FILMID * AGFA-PABFRID

Ilmutamine
Kopeerimine
Suurendamine

Pildistame kodus, koolis, ühistel koosviibimistel
Helistada: telef. 38-61 ja telef. 39-78

HÄSTIIDANEVAID

aed- ja juurvilja-, lille-, tera-
vilja-, ristiku- ja kõrsheina-

s e e m n e i d

s o o v i t a b

EESTI SEEMNEVILJA ÜHISUS

TARTUS, VÕIDU 7 * TELEF. 21-58

Suvisporditarbeid soovitab

*

Tartu Spordiriistade Vabrik

*

Tartus, Emajõe tän. 5

*Ilusad portree- ja grupi-
ülevõtted saate*

JAAN EHAPALU

uues fotoateljees

Tartus, Aleksandri 9, tel. 29-77

Eeltellimine avatud suurtele uudisväljaannetele

Muusika Entsüklopeedia

Teos ilmub 6 vihus, mis moodustavad üle 1000-veerulise köite. Soodustatud eeltellimishinnad: kohemaksetavas rahas kr. 12.—, järelmaksuga kr. 15.—. (Tellimise andmisel kr. 3.— ja 1–6 vihu kättesaamisel à kr. 2.—.)

Briti Impeerium

Teos ilmub 6 vihus, kokku üle 500 lehek. + eritahvlid. Soodustatud eeltellimishinnad: kohemaksetavas rahas kr. 9.—, järelmaksuga kr. 11.—. (Tellimise andmisel kr. 2.— ja 1–5 vihu kättesaamisel à kr. 1.80.)

Nõukogude Liit

Teos ilmub 6 vihus, kokku üle 500 lehek. + eritahvlid. Soodustatud eeltellimishinnad: kohemaksetavas rahas kr. 9.—, järelmaksuga kr. 11.—. (Tellimise andmisel kr. 2.— ja 1–5 vihu kättesaamisel à kr. 1.80.)

Mehed, maad ja mered • II sari

6 köidet, kokku umbes 2000 lehekülge + 100 pilditahvlit. Soodustatud eeltellimishinnad: kohemaksetavas rahas kr. 18.—, järelmaksuga kr. 21.—. (Tellimise andmisel kr. 3.— ja iga köite ilmudes kr. 3.—.)

Tartu, Ülikooli 18 • **K.Ü. „LOODUS“** • Tallinn, Kinga 6

Õpilased!

Kasulikem õppetarvete ostukoht teile on

Akadeemiline Kooperatiiv

Tartu, Ülikooli 15, telefon 20-63
Tallinn — Kopli, Tehnikainstituudi
hoone, Kopli 36

FOTOFIRMA A. LOMP,

OM. L. UUEMAA

TEEB MAITSEKALT KÕIKI FOTOTOID

*

Tartu, Ülikooli t. 3, tel. 22-53

Säägisaal

„Kait“

Tartus, Suuretueg 4

Mitmeid on mõõdupuid, millega määritletakse ühe või teise rahva kultuurilisust. Ja üheks tähtsamaks seesuguseks mõõdupuuks on kaheldamatult elukindlustuse areng ja suurus.

*Ja kultuurinimene on ka see mees
või naine, kes kindlustab oma elu*

ÜHISTEGELIKUS KINDLUSTUSSELTSIS

»EESTI«

ELISABETH SELL

EESTI-SAKSA SÕNARAAMAT

Redigeerinud dr. phil. P. ARISTE ja mag. E. NURM.

Kolmas parandatud ja täiendatud trükk. Hind broš. kr. 7,50, kalingurköites kr. 9,25. Sõnavara rohkuse ja grammatilises osas antud selgitavate seletuste ning näpunäidete tõttu on see üks täielikum ja ainulaadsem eesti-saksa sõnaraamat, mis seni ilmunud.

Raamat on hädavajalik igaiühele, eriti aga keeleõppijatele. Haridusministeeriumi poolt koolide raamatukogudele soovitatud.

O./Ü. „NOOR-EESTI KIRJASTUS“,

Tartus, Kastani 38. Posti j. a. nr. 2232. Tel. 22-66, 34-29.

Võtan enese peale igasuguseid
maalri-, majadevärvimis- ja remonttöid

Maalermeister A. Praal

Tartus, Rüütli t. 22.

Tel. 32-31.

TARTU LINNAPANK

Tartus, Raekojas, telefonid 22-32 ja 31-32

Võtab raha hoiule jooksvale arvele, kindla tähtaja peale ja kuude viisi

Annab laenusid. Ostab ja müüb väärt-pabereid. Müüb Riigi klassiloterii pileteid

Toimetab kõiki pangaoperatsioone

Korrespondendid kõigis kodumaa linnades ja rahvarikkamates kohtades maal

Saadaval hoiukarbid

Valmistame

IGASUGUSEID TRÜKITÖID MAITSEKALT

OSAÜHING

K. MATTIESENI TRÜKIKODA

TARTU, VALLIKRAAVI 4 / TELEF. 24-80 JA 24-97 / POSTKAST 46

Suuzim

rohu-, värvi-, kosmeetika- ja kummikaupade ladu

K/M. Joh. Peep

Tartus, Võidu t. 10, tel. 31-86

Pildiraamitööstus

KARL LUKK

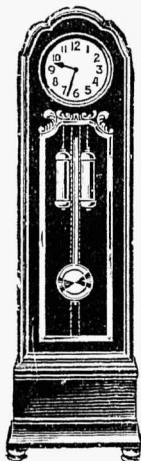
Tartus, Võidu t. 12

Kullatud, poleeritud ja vakseeritud pildiraami- ja tapeedilistud, ovaal- ja motiivraamid

Suur valik raamitud ja reamimata seinapilte

Ferd. Lepik'u

kella- ja kullasepa-äri ja -tööstus
Tartus, Võidu tän. 9 Tel. 20-31

✱
Suures maitsekas valikus igasuguseid **kelli, sõrmuseid** ja muid **kuld-, hõbe- ja kristallkaupu**. Kellad proovitud käiguga ja vastutusega. Kulla- ja kellasepa-tööd tehakse korralikult ja mõõdukate hindadega omas töökojas.

✱
Odavam ostukoht kooliõpilastele!

Foto-ateljee

Lui Kriisa

Kalevi tän. 3

Telef. 29-90

*Prüugitud kooliraamatuid
kõige suures valikus leidub*

ANTIKVARIAADIS "VAHT"

Tartus, Ülikooli t. 30

Lilleäzi

M. Floss

Tartus, Võidu tän. 10

Soovitab suures valikus igasuguseid lilli, lillekorve ja -kimpe. Võtab vastu tellimisi pärgade peale ja üürib välja ilupuid

Õpilastele hinnaalandus!

Õpilased!

Raamatuid, kirjutus-, joonistus- ja maalimistarbeid ostate täiuslikus valikus soodsalt

„Postimehe“

raamatukauplusest

Tartu, Suurturg 16, tel. 22-50

